

Vystoupení mladých umělců z Ukrajiny v Domově seniorů Havířov, středisko Luna

Nevšední zážitek připravily ukrajinské lidové soubory mladých umělců klientům domova seniorů, a tak jim zpříjemnily jedno odpoledne. Hrál soubor banduristek a banduristů - tj. hráček a hráčů na ukrajinský lidový nástroj banduru, který vzdáleně připomíná kytaru, loutnu či balalajku a drží se na koleně.

Moderním scénickým tancem zaujaly i studentky z konzervatoře Aquarius. Sbory přijely z krásného univerzitního města Lvov, největšího města západní Ukrajiny. Diváci mohli obdivovat vyšívané lidové kroje, ukrajinský folklór i úctu k tradicím.

Mladí lidé svou energií roztleskali všechny seniory. Senioři jim zase na oplátku věnovali obrázky vlastnoručně vyrobené v kreativní terapeutické dílně domova seniorů Luna. Pro velký úspěch vystupující slíbili, že při další návštěvě České republiky mezi ně určitě opět zavítají.

Zajímavý program souborů provázal slovem předseda mezinárodní taneční školy Palas Dance v Šenově pan Josef Macura, který je zároveň hlavním propagátorem a organizátorem akce "Tance pro Ukrajinu", která vznikla na podporu výjezdů talentů Ukrajiny do České republiky.

Slavnostní promoce seniorů

V době, kdy senioři začínali studium, se promoce zdála neskutečně daleko, ale dva roky podle jejich slov utekly velmi rychle.

Promoce neabsolvovali, jak by se mohlo zdát, mladí lidé s kariérou před sebou, ale senioři. Proběhlo totiž slavnostní zakončení studijního programu Univerzita třetího věku, kterou organizovalo Kulturní zařízení obvodu Ostrava-Jih. Dvouleté studium zájmového vzdělávání absolvovalo třicet studentů. Jak sami říkali, byl to pro ně okamžik, na který se těšili, ale zároveň trochu litovali, že je konec.

AKČNÍ OBYVATELÉ DOMOVA KORÝTKO

Na červnové akci Lidé Lidem, kterou každoročně pořádá Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Magistrátu města Ostravy (letos za krásného počasí v Komenského sadech), reprezentovali Domov Korýtko v Ostravě-Zábřehu jejich klienti. Na akci zazpívali spolu se žáky Základní školy a

mateřské školy Březinova v Ostravě.

Za nacıvené krátké pásmo písniček za doprovodu kytary sklídili potlesk a skandování přihlížejících. Děti i senioři mají zpívání v malíčku, ale tréma přece jen byla. Krásný den si užili a nezbyvá než se těšit na další příležitost k vystoupení.

Nadační fond TEPLO NA DLANI realizoval projekt "Autoškola 3. věku"

Havířovští senioři měli možnost absolvovat seminář "Autoškola 3. věku", který byl určen pro seniory nad 65 let. Ve spolupráci s autoškolou Klajbl poskytl účastníkům teoretické znalosti a praktické zkušenosti i novinky v zákonných povinnostech v oblasti automobilové dopravy.

Je to inspirativní aktivita, protože senioři chtějí být plnohodnotnými řidiči. Na cestách stále přibývá automobilů, doprava je rychlejší a mění se také zákony.

"Je dobré seznámit seniory s novými pravidly silničního provozu, protože víme, že mnoho z nich jsou aktivními řidiči," řekl ředitel Havířovské teplárenské společnosti Radim Hanzel. Bezplatného semináře se zúčastnilo téměř padesát seniorů nad 65 let.

MUDr. Růžena Mašková:

O desateru a egoismu, o fatálních úrazech, o pěkné hudbě v duši, o brnkání na nervy, o případu slepeckého psa, a o tom, že není radno svěřovat se kamarádům z mokré čtvrti.

MUDr. Růžena Mašková

Většina lidí už má po dovolených, bohužel pro některé však skončily špatně- co se týká havárií na silnicích, prázdninová statistická data jsou nemilosrdná: zemřelo 121 lidí, tedy o dvacet více, než loni. Jakoby někteří měli pocit, že slovo dovolená znamená „dovolit si cokoli“. A přitom při dodržování silničních pravidel by téměř žádné nehody či osobní katastrofy nemusely být. Na silnicích je obzvlášť viditelné, že porušování zákonů a společenských norem má špatný konec. Ostatně podobné je to s desaterem: kdyby ho lidé dodržovali, nebyly by žádné války, problémy s migranty, nenávisť ve společnosti a podobně. A co je příčinou všech nesvárů? Egoismus, velikášství, pocit nadřazenosti. Lidé přistanou na Měsíci a už si myslí, že jsou pány vesmíru... Nejsou. A to už nechci ani rozebírat, že důsledky takové zpupnosti často odnášejí nevinní lidé spolu s přírodou.

Zdrojem dalších zranění, někdy i fatálních až smrtelných, bývá i sport - ať už následkem lehkomyšlnosti, nebo touhou po adrenalinu. Abychom si rozuměli, dobrá životospráva, trénink a sebekontrola, to při sportu nikdy není na škodu. Ale když jdou sportovci bezhlavě po výkonu, po obdivu, nebo dokonce po tzv. adrenalinových zážitcích, tak já bych je ze všeho nejdříve nechala nějakou dobu ošetřovat lidi po závažných úrazech, nebo lidi se zdravotním postižením. To aby si uvědomili, do čeho se ženou. Navíc ještě kvůli jejich vrtolům musejí někdy záchranáři riskovat vlastní životy pro jejich záchranu. To se třeba v mém případě nemůže stát. Podle odborníků je chůze zdravější než běh, takže já absolvuji chůzi parkem se svými pejsky - a někdy ani to ne, když jsou línější než já a do parku se jim nechce.

Jinak platí, že člověk má nejen tělo, ale i duši, takže v

zájmu rovnováhy je zapotřebí starat se nejen o tělesnou, ale i o duševní potravu. K tomu samozřejmě patří kultura. V naší společnosti se prý čte čím dál míň, ovšem to je škoda, protože pěkná kniha dokáže rozšířit obzory, slovní zásobu a může poskytnout i vzdělávací informace. Totéž lze říci o filmu, divadle, či hudební produkci. Je to příležitost k tomu, aby se člověk zastavil, uklidnil a promyslel různé životní události. Některé zážitky je lepší získat zprostředkovaně než na vlastní kůži. A třeba pěkná hudba dokáže v duši až zázraky. Ostatně kdysi platilo pořekadlo: co Čech, to muzikant. Já se domnívám, že to ještě pořád máme v genech, a že právě proto jsme národem mírumilovným, nejsme expanzivní. Domluvou se nepochybně dosáhne víc než bojem. Proto si také myslím, že než začnou různí manažeři a politikové prezentovat své nápady, měli by si poslechnout nějaký pěkný koncert - určitě by přišli na kvalitnější myšlenky. No a někteří by udělali lépe, kdyby hráli na nějaký hudební nástroj, místo toho, aby ovládali hru na nervy jiným lidem.

A teď z trochu jiného soudku: každý člověk se potřebuje o něco starat. Tedy pokud nechce upadnout do stavu, kdy se stará sám o sebe a pro své okolí je buď méně přijatelný, nebo vůbec. Taky proto je mezi námi tolik pejskařů. Pejsci zbožňují člověka, ať je, jaký je, ale na druhou stranu potřebují, aby byli respektováni, aby byly brány ohledy na jejich potřeby. V této souvislosti si vzpomínám na případ z naší ulice, který mě opravdu dopálil (a to se hned tak snadno nerozčílím). Mladý muž, který přišel o zrak při hospodské bitce, šel opilý, pohvizdoval si, popíjel z flašky a mezitím řval po svém psovi a kopal do něho. Chudák pes vůbec nevěděl, co po něm jeho pán chce. Víím, že vycvičení slepeckého psa stojí spoustu práce a peněz, ale nezlobte se, kdo je závislý na alkoholu, tomu bych já psa do rukou nesvěřila. Stejně jako psychicky narušeným lidem. Jak k tomu to ubohé zvíře přijde, aby si na něm jeho pán ukájel své agresivní výpady?

Na konec opět přidávám historku ze záchytky, která tentokrát dokládá, že alkohol někdy zbystří mozek i výkon konzumenta. Před propuštěním klienta se na PZS kontroluje jeho stav, ověřují se data, volá se jménem a předávají se mu jeho věci. Ovšem jeden filuta předtím vytáhl z klienta, se kterým se „skamarádil“, různé podrobnosti i náležitá data a při propuštění nastoupil místo něho. Pak vše správně uvedl, přebral věci a zmizel. Když se po nějakém čase ozval postižený, že na něho zapomněli, nastal problém, který vyřešilo až policejní vyšetřování. Personál si z toho vzal poučení a potenciální klienti protialkoholní záchytné stanice by si ho měli vzít také: nesvěřujte se s podrobnostmi a svými daty „kamarádům z mokré čtvrti“.

Časopis SeniorTip vychází za podpory těchto institucí:

OSTRAVA!!!

 OSTRAVA!!!
MORAVSKÁ OSTRAVA
A PŘÍVOZ

 Moravskoslezský
kraj

 HAVÍŘOV

TIP NA VÝLET

Výlet do Beskyd pro velké i malé

Když se řekne výlet do Beskyd, většinou každého napadne výšlap na Lysou Horu nebo výlet na Pustevny. Ale Beskydy toho nabízejí mnohem více. Tentokrát vám nabízíme návštěvu dalšího zajímavého místa a trasy. Jak už říká titulek, je to výlet vhodný pro všechny věkové kategorie.

Naše pozvánka je na Javořinku k návštěvě "Obrázkové cesty". Tato obrázková cesta je původně cestička dětí z Javořinky do školy. Aby se dětem cesta lépe zvládala, ozdobila kdysi cestičku paní Josefa Tomášková pestrými obrázky připevněnými na vysokých smrcích.

Rozmístila okolo cestičky i posezení a vyrobila dřevěné stříšky nad studánky, zvoničku i orientační mapu. Vše doplnila básničkami, ale i moudrými poučeními. Po vyjití z lesa vykukovala na děti dřevěná chaloupka pomalovaná od podezdívky až po komín. Neříkalo se tomu místu jinak než "U Pepinky". Chalupa tam stojí dodnes. Čas se však nedá zastavit. Pepinka zemřela a děti, kterým byla původní cestička určena, odrostly a rozběhly se do světa. Dnes nám je připomínají jen štítky s jejich jmény umístěné na stromech. Obrázky, verše i lavičky časem zchátraly až zmizely docela.

Cestičku se obci podařilo obnovit v roce 2007 díky nadšení a umění starohamerských občanů (obrázky znovu namaloval Tomáš Večeřa, rámy se stříškami vyrobil Miroslav Kubačák) a díky vzpomínkám dětí, které po cestičce denně chodily do starohamerské školy.

Na vrch Javořinu se dostanete po modré turistické značce, od parkoviště Samčanka. Je tam také autobusová zastávka. Obrázková cesta je dlouhá cca 2,7 km a spolu s naučnou stezkou je to necelých 9 km. Z parkoviště vyjdete po modré turistické značce kousek po státní silnici, a pak vzhůru do vysokého lesa. Před vstupem do lesa stojí tabule s informacemi o Obrázkové cestě na Javořinku. Zkraje je potřeba dávat pozor na značky, protože některé v důsledku kácení stromů se ztratily a zatím obnoveny nebyly. Hned po vstupu do lesa a pak cestou lesem vás vítají obrázky, připevněné na stromech.

U každého obrázku je poučení o tom, jak se chovat v lese. Např. obrázek prasátka s textem "podívej se, jak vypadáš, když odpady a smetí v lese necháváš". Pokračujete od obrázku k obrázku a připadáte si jako v pohádce a najednou jste na Javořince. Spolu s ostatními chalupami tam stojí i ta Pepinčina, jen již není tak pěkně malovaná jako kdysi. Z místa osady je krásný výhled na vzdálené kopce. Nádherné místo, radost pohledět!

Vy, kteří jste zdatnější a máte dost sil, můžete pokračovat po modré značce kolem kopce Javořina, podle kterého osada nese své jméno, až do obce Bílá, anebo se můžete vydat po naučné stezce "Javořina-Němčanka-Samčanka", zpět na Samčanku. My jsme se rozhodli dozvědět se něco více z tabulí na naučné stezce.

Procházka to byla příjemná, nenáročná. Z hřebenu Javořiny a Kozích hřbetů je nádherný výhled na okolní krajinu. Na trase bylo vybudováno několik odpočinkových míst a infocedulí, na kterých najdete zajímavé informace o historii i současnosti těchto krásných míst. U vyhlídkového místa s orientační tabulí výhled díky vzrostlým stromům moc není. Na informačních tabulích se pak dozvíte zajímavosti o historii Hamerských osad, a také tam najdete "dětská zastavení" s obrázky zvířátek na stromech a pařezech.

Na zpáteční cestě ze Samčanky se můžete zastavit ještě na Ostravici a prohlédnout si rezbářský park (vedle obecního úřadu), kde najdete spoustu dřevěných sošek vyřezávaných zvířat.

A když už budete na Ostravici, popojděte po cestě směrem na Lysou horu a díky vysekaným stromům se vám naskytne krásný pohled na evangelický kostel.

Text a foto: Jana Hrnčárková

Starosta Jiří Carbol: Dobrá je dobrou adresou

Obec Dobrá se rozkládá na 873 hektarech, v podhůří Beskyd - v údolí řeky Morávky, mezi Vrchy a Skalickou strážnicí. Dobrou Zemici (původní název Dobré) založila opolská-těšínská knížata a první zmínka o ní je v soupisu desátků pořízeném asi v roce 1305.

„Dobrá je obec, ve které jsem se narodil, a ve které dodnes bydlím,“ říká **starosta, senátor a exposlanec Jiří Carbol**. „Žiji zde lidé, které mám rád, a na nichž mi záleží - proto je přirozené, že jako starosta se snažím přispět k tomu, aby se zde žilo co nejlépe. Ostatně i moje dráha politika začala právě tady. Po volbách v roce 1994 jsem dostal nabídku na funkci místostarosty, kterou jsem po delším uvažování přijal. Vzal jsem ji jako povinnost za to, že jsem dostal hlasy od lidí, následně jsem ukončil podnikání v rodinné firmě (uzenářství dodnes úspěšně vede můj bratr) a v příštích komunálních volbách už jsem se stal starostou.“

Do médií jste se zapsal bojem za obchvat Dobré...

„To byla vyloženě nutnost, měli jsme tady 25 000 aut a kamionů denně, řadu nehod a přes silnici se téměř nedalo přejít. Proto jsme uspořádali demonstrační akce a největší z nich byla svíčková - večer jsme rozdali svíčky, ať se nikomu ze stovek lidí na silnici nic nestane. Šlo to do televize a ministerstvo dopravy se pak rozhoupalo a obchvat se začal stavět, tenkrát za pomoci strukturálních fondů Evropské unie. Víte, povedlo se to, protože mne v tom lidé nenechali samotného. A myslím, že podobně by to mělo fungovat ve všech obcích: v přeneseném smyslu jeden za všechny a všichni za jednoho.“

Dostal jste se i do tzv. vysoké politiky. Jaký je podle Vás zásadní rozdíl při jejím srovnání s politikou komunální?

„V komunálu člověk dokáže více ovlivnit řešení konkrétních problémů, zatímco v politice, kde se dělají zákony, to není tak vidět - na druhou stranu to však ovlivňuje celou společnost. Rozdíl jsem ale zaznamenal i ve spolupráci zúčastněných lidí a v atmosférách. Mezi senátory je sice politická kultura lepší, ovšem vzpomínám si, že po patových volbách vládlo v parlamentu v letech 2006 až 2010 napětí a bohužel tam po celou dobu převládala hrubost nad slušností. Přitom vznik vlády díky přeběhlíkům to vůbec nezměnil. Navíc tam nebyla snaha řešit zákony k omezení korupce nebo hazardu a naše návrhy neprošly. Přesto jsem rád, že jsme tehdy zamezili divoké privatizaci fakultních nemocnic a že zdravotnictví zůstalo veřejné - tím pádem dostupné pro všechny.“

Řevnivost se tedy v komunální politice nevyskytuje?

„Alespoň v Dobré ne. Na naší radnici jde o něco zcela jiného, máme konstruktivní opozici, v koalici si velmi dobře rozumíme a to se patrně promítá i do toho, čemu se říká občanská společnost. Funguje u nás řada spolků: hasiči, Sokol, zahrádkáři, včelaři, ochránci přírody, skauti, modeláři, myslivci, judo, florbal, Český červený kříž, tělesné postižení, spolek maminky s dětmi i dětský pěvecký sbor ve školce a samozřejmě klub seniorů. Takže po stránce lidských a sousedských vztahů je to u nás taky dobré. Kromě toho, na téma spolková činnost v obci chystáme kalendář 2020 a podporujeme různé akce - třeba smažení vaječiny, soutěže hasičů sportovců i našich velmi šikovných dětí.“

Jaké máte v obci priority?

„Přibývá nám obyvatel, protože Dobrá je skutečně dobrou adresou. Počet nynějších 3250 lidí značí, že je nás přibližně o 10 % víc než před šesti lety. Přibývají i děti a to znamená přístavbu mateřské školy a rozšíření kapacity základní školy. Na seniory také nezapomínáme a plánujeme pro ně výstavbu komunitního domu. Ale to všechno jsou finančně náročné akce, proto je musíme zvládat postupně. Kromě toho pořádáme pro lidi pravidelné významné akce, jako je Velká Doberská na konci prázdnin, kde vystupují soubory jak naše, tak i z družebních obcí Slezska a Polska. A na konci roku máme Rozsvěcení vánočního stromu, kde se sejde celá obec na lidové slavnosti u vánočního stromu, který ozdobily děti z mateřské a základní školy, mimo jiné při vystoupení chrámového sboru. Ta vzájemnost i radost z tvůrčí práce dodává celé akci zvláštní atmosféru.“

Můžete na závěr sdělit vaše životní krédo?

„Člověče, přičiň se a Bůh ti pomůže. Jinými slovy, nesed' s rukama v klíně, využij příležitosti a nápady ve prospěch celku. Osobně se nevyhýbám diskusím o čemkoli, neboť vím, že právě v nich se rodí dobré nápady, které lidi spojují. Silovým řešením dosáhnete vždycky méně, než dohodou. Nebo také: dobrý obchod je pouze tam, kde jsou spokojené obě strany - třebaže to chce někdy hodně trpělivosti.“

Se starostou obce Dobrá Jiřím Carbolem
rozmlouval Jiří Muladi

Foto: 1. Jiří Carbol s nejmladšími účastníky mezinárodní soutěže v judu; 2. Snímek ze soutěže na Dni obce, tradičně při výrobě bramboráku. 3. Starosta Jiří Carbol spolu s taneční skupinou na Krajském dni seniorů s mezinárodní účastí v Dobré.

SENIORI A MALÍŘSKÉ TECHNIKY

Je to poněkud zvláštní spojení v dnešní uspěchané a přetechizované době. Ale kupodivu se v Ostravě našla skupina lidí, kterou dohromady svedl trochu ojedinělý koníček. **Malování.** Patnáct seniorů (čtrnáct žen a jeden muž) ve věku od pětadesáti do devadesáti let si řekli, že se chtějí nejen dívat na umělecká díla ve výstavních síních, ale hlavně si své oblíbené malování a kreslení vyzkoušet v praxi. Že jim je už dost let? To přece vůbec nehraje roli. Mají elán a chuť se tomuto svému "koníčku" věnovat. Celé roky mají navíc to štěstí, že se jich ujal výborný malíř, ostravský rodák **Josef ODRÁŠKA**. Jeho křestní list už také pěkně zežloutnul, ale to vůbec není na překážku tomu, aby se věnoval vyučování malířských technik, které má sám řádně vyzkoušené. Je ve skvělé kondici a především má chuť se o své znalosti podělit. "Mám to se seniory, lačnými po malování, nastaveno tak, že vlastně 'studují' střední výtvarnou školu. Rozhodně to není nějaký kurz, kam se jednou přijde a pak zase dvakrát ne," říká mistr Odráška. ▼

Skupina "malířů", ve které se vystřídala celá řada seniorů, je tak zvané nalaďena na stejnou vlnu. Dokáží se spolu dohodnout a hlavně se všichni chtějí co nejvíce naučit. Tato neobvyklá umělecká škola pro seniory existuje už celých 15 let a působila na různých místech Ostravy. Začalo to v Charitním středisku "Gabriel" v Ostravě-Zábřehu na popud vedoucího charity pana Martina Pražáka.

Potom vše pokračovalo třeba na Černé louce, až se "škola" usídlila v centru Ostravy. Na tom má zásluhu náměstek primátora města Zbyněk Pražák, za velkého přispění radnice Moravské Ostravy a Přívozu s bývalou starostkou paní Petrou Bernfeldovou, posléze i s novou

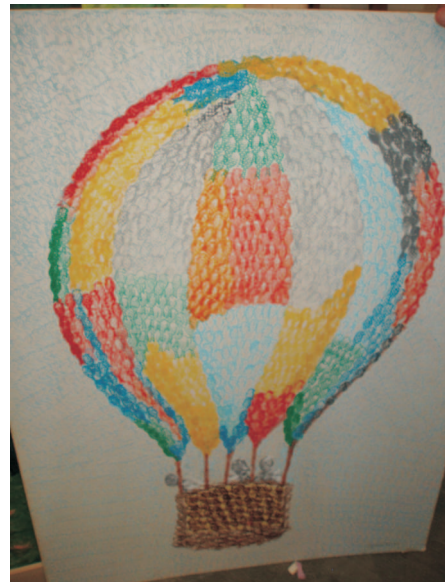
starostkou paní Zuzanou Ožanovou. Velký díl pomoci poskytla i místostarostka paní Alena Pataky.

Nevím, jak bych se osobně mezi členy této milé a obdivované seniorské skupinky dostala, nebýt našeho oblíbeného čtvrtletníku SENIORTIP. Mistr Odráška viděl pod články moje jméno; znali jsme se z dřívějšího a díky přípravě tohoto článku jsem se s ním opět po letech setkala. A pak už to šlo ráz na ráz.

Naše čtenáře určitě bude zajímat, jaké malířské techniky se amatérští malíři učí. Jde třeba o kresbu tužkou, perem, rudkou či pastelem. Také se seznamují s akvarelem, s kolážemi, olejem, malbou kvašovou, akrylem. Vyzkoušeli si i skleněnou mozaiku. Je toho opravdu hodně, co pan Odráška i při své osobní bohaté činnosti umělecké, mnoha výstavách i dalších aktivitách dokáže svým "studentům" předat. Je to muž, který tvrdí, že ho tato činnost vlastně zpětně nabíjí. Vše provádí s velkou profesionalitou a dosti vysokými nároky. Všichni "studenti" to ale vítají, protože jinak by jejich velký zájem o malování a jeho techniky ztratil význam. Musím říci, že tito senioři - malíři navštěvují výstavy v Ostravě i okolí a sami pořádají malé výstavy svých prací. Vystavovali několikrát třeba ve výstavní síni K-TRIO v Ostravě-Hrabůvce, v KD ve Vratimově, na Městském úřadu Moravská Ostrava a Přívoz v galerii nazvané "Dvorana". Byli také poctěni účastí na "Muzejní noci" v Opavě v květnu letošního roku. Nyní se připravují na svoji velkou výstavu, která bude zahájena 1. října 2019 ve foyeru ostravské radnice. Datum si poznamenejte, výstava rozhodně bude stát za zhlédnutí. Na rok 2020 senioři připraví výstavu svých prací do Senátu ČR v Praze, pod patronátem senátora MUDr. Petra Koliby z Ostravy. Také se domlouvají, že některá jejich díla by mohla putovat na "konto Bariéry" v pražském Karolinu.

Určitě to není vše, co by se dalo o této obdivuhodné skupince seniorů napsat. A není vyloučeno, že taková vynikající činnost, dávající zapomenout na nemoci i stáří, bude inspirovat občany vyššího věku v jiných regionech našeho kraje. Důležité ale je, aby naši pochopení stejně jako naši "studenti-malíři", kterým podporu poskytuje Ostrava, a také báječného "kantora", malíře, jakým je mistr Josef Odráška.

S panem Odráškou si povídala a díla i vitalitu "studentů" obdivovala Hana Kuchařová

Senioři se věnují malování pod vedením malíře Josefa Odrášky

Historický kalendář Ostravska

Červenec - září

16. července 1969 došlo k tragické havárii stíhacího letounu Mig-15UTI, který pilotovali Vítězslav Nohel a Vlastimil Navrátil. Po selhání motoru se oba katapultovali, ovšem stroj vlétl do válcovny jemných profilů závodu 2 Vítkovických železáren. Po dopadu hořící palivo navíc iniciovalo munici pro kulomet a vzduchem začaly létat explodující náboje ráže 12,7 mm. Bilance nehody byla tragická. Přímo na místě zahynula jedna z přítomných dělnic, do nemocnice záchranná služba odvezla čtyři muže s různými stupni poranění, z nichž jeden svým zraněním následně podlehl.

Interiér válcovny závodu 2 Vítkovických železáren

2. srpna 1959 vešlo v platnost vládní nařízení, kterým byly v krajských městech, tedy i v Ostravě, zřízeny pedagogické instituty. Nový čtyřletý Pedagogický institut v Ostravě nevznikl na zelené louce, ale z iniciativy krajských a městských činitelů bylo do Ostravy přeneseno sídlo dvouleté Vyšší pedagogické školy v Opavě. Institut převzal i funkci zrušených pedagogických škol v Ostravě, Orlové, Novém Jičíně a Krnově, které měly středoškolský charakter. Jejím rektorem se stal Vladimír Uher, který vedl školu i v Opavě. Po přenesení sídla se škola musela potýkat s provozními potížemi, a proto některé katedry a všechny laboratoře bylo zprvu nutno ponechat v Opavě. Prostorová situace byla částečně vyřešena v roce 1960, když institut získal budovu tzv. bílé školy na ulici 30. dubna v Ostravě.

28. srpna 1919 propukla protestní stávka českých horníků ostravsko-karvinských kamenouhelných dolů proti připojení části Těšínska k Polsku. Delegace horníků se rozjela do Prahy, aby ministerskému předsedovi V. Tusarovi tlumočila znepokojení před hrozbou ztráty karvinských dolů a košicko-bohumínské dráhy a předala mu rezoluci nazvanou "Jen přes naše mrtvoly!" V neděli 31. srpna 1919 bylo zveřejněno svolání Zemského národního výboru pro Slezsko, aby horníci příštího dne nastoupili do práce, jelikož účelu stávky bylo dosaženo. Tak se i stalo.

28. srpna 1939 se v Kravařích-Koutech (okr. Opava) narodil sportovní trenér Evžen Hadamczik (zemřel 9. září 1984 v Opavě). Vyvrcholením jeho kariéry se stalo angažmá v prvoligovém Baníku Ostrava, který dovedl v letech 1978-1983 dvakrát k titulu mistra republiky. Dalších úspěchů dosáhl Baník Ostrava vítězstvím v Československém poháru a v evropských mezinárodních soutěžích. Pět Hadamczykových svěřenců vlastní zlaté olympijské medaile

z Moskvy 1980. Zásluhy o čs. kopanou ocenil fotbalový svaz jmenováním trenérem čs. olympijského fotbalového družstva 1984. Skutečnost, že se tehdejší Československá republika olympiády v Los Angeles z politických důvodů nezúčastnila, jej natolik zlomila, že byla jednou z příčin spáchání sebevraždy.

Fotbalové mužstvo TJ Baník Ostrava, mistr ligy 1981

31. srpna 1939 se německá posádka SA v Moravské Ostravě zapojila do útoku na sousední Polsko. Celkem 100 příslušníků SA bylo vysláno do Paskova, aby urychleně vybudovali provizorní tábor pro očekávané polské zajatce. Záhy sem byli umístěni zajatí polští celníci a vojáci polské pohraniční stráže. Jiné formace ostravských SS, SA a jiných svazů byly predisponovány do Bohumína a do karvinské části revíru. Tam měly zajišťovat bezpečnost průmyslových závodů v týlu postupujících nacistických vojsk. Ostrava také musela jako první poskytnout lékařskou pomoc raněným příslušníkům wermachtu.

2. září 1939 Moravská Ostrava poskytovala naprosto obvyklý obraz, obchodní ruch šel obvyklým tempem. K večeru se na ulicích objevily vyhlášky nařizující od toho dne úplné zatemnění a v deset hodin proběhlo protiletectvé cvičení. Sotvaže zazněly sirény, oznamující začátek cvičení, spěchali všichni chodci do nejbližších úkrytů. Život Ostravy naprosto přestal, v liduprázdných ulicích stála prázdná auta a opuštěné vozy pouličních drah. Ostrava se pohroužila do úplné tmy, což bylo pro obyvatele velmi neobvyklé, protože jindy město zářilo plameny z vysokých pecí a koksoven a tisíce světlů.

5. září 1969 byla rozpuštěna pobočka Svazu čs. novinářů v Ostravě a současně byl zastaven jediný kulturně politický měsíčník v kraji Červený květ. Z oficiálního hodnocení tzv. krizového období let 1968 -1969 vyplynulo, že tehdejší redaktori nepochopili původní poslání regionálního měsíčníku, jehož obsah byl daleko více zaměřen na "komerční příspěvky často pochybné hodnoty..., které neměly s Ostravou nic společného". Příkladem této "nesprávné orientace" se uváděla příloha s příběhy Rychlých šípů, jejichž autorem byl Jaroslav Foglar. Náklad měsíčníku se tehdy zvýšil až na 27 000 výtisků a jeho abonenti pocházeli z celé republiky včetně Prahy.

15. září 1919 bylo zahájeno vyučování na Obchodní akademii v Moravské Ostravě. První podnět ke zřízení takového ústavu vzešel od Matice ostravské už v roce 1913.

Budova Obchodní akademie v Moravské Ostravě na dnešní Československé ulici ve 20. letech 20. stol. (v místech dnešní Ekonomické fakulty Vysoké školy báňské – TU)

O chvályhodném počínu byli informováni poslanci říšské rady ve Vídni, a ti tento požadavek tlumočili na příslušných vládních místech. Avšak veškeré přípravy byly přerušeny válečnými událostmi. Škola byla nejprve umístěna v budově II. obchodní německé školy na Žerotínově ulici a od 1. 7. 1921 definitivně v budově Veřejné německé obchodní školy na rohu dnešních ulic Sokolské a Československé.

PhDr. Antonín Barcuch, Archiv města Ostravy

Před sto lety nařídil stát vznik knihoven

Před sto lety, 22. července 1919, přijali poslanci Revolučního národního shromáždění zákon o veřejných knihovnách. Podle normy musela každá obec zřídit a provozovat takovou instituci. K literatuře se tak dostávali i ti, kteří si nemohli dovolit za knihy utrácet. Tím české země vykročily ke knihovnické mocnosti světa, kterou dodnes jsme.

„Na doplnění a prohloubení vzdělanosti všech vrstev obyvatelstva zřizovány bud'te politickými obcemi veřejné knihovny s četbou vzdělávací, naučnou i zábavnou, která má skutečnou vnitřní hodnotu,“ stálo v 1. paragrafu normy.

Povinnost zřídit knihovny připadla obcím, které se také měly postarat o peníze na jejich provoz. Zákon přitom umožňoval při vzniku obecních knihoven navázat na existenci stávajících biblioték, které mohly obecní úřady převzít, nebo se s nimi dohodnout na zajištění provozu knihovny.

Krátce před první světovou válkou bylo v Čechách a na Moravě 4451 všeobecně přístupných knihoven ve 3243 obcích, snadný přístup k literatuře tedy měli obyvatelé asi dvou pětín obcí. Jejich rozložení však bylo nerovnoměrné. Počet knihoven po přijetí zákona výrazně vzrostl i díky penězům, které na jejich provoz musely obce uvolňovat. Podle sčítání z roku 1920 sice počet knihoven oproti předválečnému stavu klesl téměř o polovinu na 2885, po pěti letech účinnosti zákona už ale disponovala ČSR hustou sítí více než deseti tisíc knihoven. A to jak těch oficiálně označovaných za československé, tak menšinových, zejména německých a na Slovensku maďarských. Menšinové bibliotéky přitom měly nárok na zvláštní podporu. V roce 1929 pak celkový počet obecních knihoven v Československu překonal 16 tisíc.

Prvorepublikový knihovní zákon platil 40 let, až na menší změny (zrušení knihovnických rad, jejichž roli převzaly národní výbory) přežil i únor 1948. Až v létě 1959 ho nahradila norma o jednotné soustavě knihoven, vycházející z principu centrálního řízení všech oblastí života, jež v knihovnách viděla důležitého „činitele socialistické výchovy“. Socialistický zákon pak platil ještě déle než ten z roku 1919, zcela nová norma jej nahradila teprve od ledna roku 2002. Československému i českému zákonu o knihovnách je společná podpora knihovní sítě. Ta již sice nedosahuje poměrů první republiky, kdy v roce 1929 bylo v Čechách, na Moravě a ve Slezsku přes 12 tisíc knihoven (dnes jich je kolem 5300), přesto patří k nejhustším v mezinárodním srovnání. Jedna knihovna připadá asi na dva tisíce obyvatel, což je podle srovnávací studie Nadace Billa a Melindy Gatesových vůbec nejlepší údaj na světě. A jejich role se proměňuje. Víc než pro knihu chodí lidé do knihoven za kulturními akcemi a přednáškami nebo pro bezplatný přístup k internetu. (zdroj: internet)

Foto: Historie knihovny v Českém Těšíně ve fotografii

Mykologická poradna ve Frýdku - Místku

V květnu zahájila ve Frýdku-Místku svoji činnost mykologická poradna, kterou opět vede **Ing. Jiří Lederer**.

Že jde o aktivitu nanejvýš užitečnou a velmi přínosnou pro veřejnost dokazuje přes šest stovek návštěvníků poradny. Návštěvnost poradny má rostoucí trend - fundované rady a vysoká odbornost Ing. Lederera nacházejí stále větší ohlas mezi milovníky houbaření. Další se obraceli na ing. Lederera s e-mailovými dotazy. S velkým zájmem se setkaly i jeho dvě mykologické vycházky pro veřejnost v hukvaldské oboře a na Palkovických hůrkách. Neméně zajímavé byly i tři

výstavy "Živé houby" ve frýdeckém muzeu.

Poradna bude fungovat až **do 11. listopadu 2019**. Mykologická poradna se koná **každé pondělí od 9.00-12.00 a 13.00-16.00 hodin** v prostorách přírodovědného úseku v prvním patře Langova domu ve Frýdku-Místku.

Svatováclavský hudební festival (SHF) je láska k hudbě a jejímu poselství

16. ročník 3. - 28. září 2019

Festival nabídne 32 koncertů převážně duchovní či tzv. staré hudby a dále doprovodný program probíhající během festivalu. Festival se letos pyšní provedením barokní opery s loutkami, novodobými premiérami, koncerty exkluzivních zahraničních interpretů.

Svatováclavský hudební festival je největším mezinárodním festivalem duchovní a tzv. staré hudby v České republice. Od svého vzniku v roce 2003 probíhá každoročně nejen v Ostravě, ale i v mnoha chrámech celého Moravskoslezského kraje v průběhu měsíce září. Tradičně oslavuje svátek sv. Václava, představující symbol české státnosti.

Hlavním cílem SHF je prezentace tzv. poučené interpretace staré a duchovní hudby v sakrálních prostorách, a to ve snaze navrátit této hudbě její původní význam. Vysoce kvalitní festivalová dramaturgie je

vedena třemi stěžejními liniemi: monumentální vokálně-instrumentální koncerty, programy zaměřené na tzv. autentickou interpretaci staré hudby a komorní a sólové projekty.

Netradiční projekty (v minulém roce balet či film v kostele) SHF nabídne v podobě derniéry nádherné barokní opery s loutkami Calisto inscenované Buchtami a loutkami a prvotřídně interpretované Hanou Blažíkovou, Tomášem Králem ad. se souborem Collegium Marianum. Zazní také duchovní hudba 20. století skladatelů Pärta a Emmertas Ensemble Opera Diversa a slovenskými interprety Milanem a Markem Paľou.

Festival prezentuje koncerty evropských parametrů, za což byl opakovaně hodnocen odbornou komisí Ministerstva kultury ČR jako jeden z pěti nejlepších projektů profesionálního umění v sekci klasická hudba.

Kompletní program festivalu najdete na www.shf.cz.

Kluby seniorů jsou v obcích stále oblíbenější

Zájezdy, hry, pochody a pravidelná setkávání. To jsou aktivity seniorů v kostce. V obcích kraje většinou funguje několik spolků a jedním ze stěžejních bývají právě kluby seniorů. Starší občané se v nich setkávají, tráví spolu čas a věnují se činnostem, které je dokážou oprostit od starostí všedních dní.

„V našem klubu máme tak kolem padesáti členů. Většinu v něm mají ženy, mužů je jen pár. Pravidelně se setkáváme každý poslední čtvrtek v měsíci. Poklábosíme, řekneme si co je nového, občas máme nějakou přednášku a podobně,“ vysvětlila předsedkyně Klubu seniorů v Bohuslavicích Kristina Kocurová. „V době jarmarku pečeme cukroví a cukroví pomáháme péct i devěťákům ve škole. Tím však výčet našich aktivit nekončí. V průběhu roku pořádáme řadu dalších akcí. Oblibu si získalo třeba sportovní odpoledne, kde soutěžíme ve sportovních disciplínách. No prostě si hrajeme jako děti,“ dodává Kristina Kocurová.

Senioři si v zimě pořádají také večírky, vyrážejí na různé zájezdy nebo do divadel. Podobně je na tom třeba i Klub důchodců v Pusté Polomi, také v něm převažují ženy.

„Náš klub čítá kolem osmdesáti členů. Kromě zájezdů do okolí máme také jiné akce. Myslím, že členové se scházejí velmi rádi, je to pro ně takové zpestření,“ konstatoval předseda klubu Josef Riedel.

(zdroj: internet)

Turnaj v boccie v DS Havířov, středisko Helios

Na konci června se v havířovském Domově seniorů ve středisku Helios konal tradiční turnaj v boccie. Turnaje se zúčastnily celkem čtyři týmy - denní stacionář, Bydlení pro seniory - Čapí hnízdo, středisko Helios a senioři ze střediska Luna.

Při sportovním odpoledni si pochutnali na výborné bábovce a osvěžili se minerálkou nebo nealko pivem. Do turnaje šli všichni s chutí a odhodláním. Letos štěstí přálo seniorům - účastníkům z Bydlení pro seniory - Čapí hnízdo.

Všichni se těšili z pocitu, že se zúčastnili a zpříjemnili si teplé červnové odpoledne.

Výstava v Městské knihovně v Havířově

Už tradiční výstavu obrazů klientů denních stacionářů s názvem „Realizace představ a snů...“, uspořádala v červenci a srpnu příspěvková organizace SANTÉ - centrum ambulantních a pobytových sociálních služeb v Městské knihovně v Havířově.

Vernisáž výstavy proběhla v oddělení půjčovny se zaměřením na hudbu a umění. Úvodní slovo pronesla ředitelka organizace, poté vystoupila klientka s hrou na zobcovou flétnu. Na vernisáž dorazil hojný počet pozvaných hostů, který obdivoval šikovnost a talent klientů denních stacionářů organizace.

Výstava byla prodejná a vyvolala spoustu pozitivních ohlasů návštěvníků. Určitě stojí za to podobné akce realizovat častěji.

Beseda se včelařem

Zajímavou besedu připravili pro klienty havířovského Domova seniorů, středisko Luna.

Mnoho informací o životě včel se mohli dozvědět na besedě od zkušeného včelaře pana ing. Miroslava Szopa. Poutavé vyprávění bylo zpestřeno prohlídkou pomůcek důležitých pro včelaře, ale i ukázkou zmenšeného úlu, kdy bylo možné pod sklem sledovat nejenom pilné včelýdělance, jak se činí na plástvích krmením larviček a vyráběním medu, ale i pozorovat včelí královnu. Každý si zblízka mimo jiné prohlédl plástek, velký kus vosku, propolis, pylová zrnka. Dozvěděli se o rozdílu mezi lesním a květovým medem, významu mateří kašičky pro zdraví, funkci propolisu,

něco o včelím bodnutí a mnoho dalších zajímavostí.

To nebylo vše, po vyplnění kvízových otázek pokračovalo losování a tři vylosovaní byli odměněni sklenicí čerstvě stočeného medu. Četné dotazy byly důkazem zájmu a zájemci si mohli na závěr zakoupit i med.

Letní slavnost v Korýtku

Léto se chýlí ke konci a za čas bude nenávratně pryč. Ale vzpomínky na letní dny zůstanou. Aby si klienti Domova seniorů Korýtko v Ostravě - Zábřehu mohli náležitě užít letní atmosféru uspořádali pro ně „Letní slavnost“. Organizaci měli na starosti zaměstnanci domova. Rozhodli se, že ji uspořádají na terase domova. Počasí vyšlo na jedničku a tak nic nebránilo tomu, aby akce proběhla v pohodě a dobré náladě. Na terasu umístili stoly, židle a stan. Terasa byla vyzdobena lampióny a barevnými organzy.

Občerstvení bylo zajištěno a senioři si mohli pochutnat na míchaných nápojích, zmrzlíně, koláčích, sýrech či různých jednohubkách. Program byl zahájen slavnostní polonézou, kterou zatančili zaměstnanci spolu s uživateli pohybovými se pomocí mechanického invalidního vozíku. K tanci a poslechu hrála skupina DUOKOMPLET.

K vidění bylo také cvičení Zumby v podání paní Kateřiny Gongalové a paní Pavly Adámkové. Přidali se k nim všichni - jak uživatelé tak zaměstnanci. Uživatelé si mohli zatančit také s Dr. Petrem Veletou M. A., kterého již měli možnost poznat z dřívějších akcí. Program byl zpestřen tombolou, ve které mohli uživatelé vyhrát hodnotné ceny.

Jak sdělili klienti Domova seniorů Korýtko, "Letní slavnost" se jim moc líbila a podle jejich slov se vydařila!

Pamětníci žasnou, jak se ostravská zoo změnila k nepoznání

Zoo Ostrava je na tom v rámci Unie českých a slovenských zoologických zahrad velmi dobře - jak dokumentují základní statistická čísla. Rozlohou sto hektarů je druhou největší (po Zooparku Chomutov, jenž má 112 ha). Je rovněž třetí nejnavštěvovanější zoo v ČR (po Zoo Praha a Zoo Zlín) s roční návštěvností okolo půl milionu lidí. A v počtu přes 400 druhů a desetkrát víc zvířat jí pak patří třetí pomyslná příčka (za Plzní a Prahou).

Po tomto úvodu se ptám Šárky Novákové z oddělení pro kontakt s veřejností: Které období je pro návštěvu seniorů v ostravské zoo nejvhodnější - a proč?

„To je asi velmi subjektivní, každopádně k návštěvě je vhodnější jarní nebo podzimní období, tj. doba, kdy je pravděpodobné, že nebude ani velká zima, ani velké teplo. Zároveň bych doporučovala volit všední den, protože o víkendech bývá poměrně vysoká návštěvnost, takže by si lidé prohlídku nemuseli tolik užít. A pokud se do zoo vypraví senioři v období od 1. listopadu do 31. března, mohou navíc využít i mimosezónní slevněné vstupné.“

Jakým programům pro seniory se zoo permanentně věnuje?

„Naším krédem je, aby se každý návštěvník u nás cítil dobře (i s ohledem na případná omezení, handicap apod.). Vzhledem k rozlehlosti areálu jsou k dispozici stovky laviček a desítky odpočinkových míst. Kdo dorazí až na konec zahrady a už si netroufá vyjít cestu zpět - navíc do kopce - může se svézt k východu ze zoo vláčkem. Lze si také zdarma vypůjčit invalidní vozíky (u vstupu do zoo). Kromě toho každoročně pořádáme Den pro seniory, kdy mají lidé nad 60 let vstup do zoo zdarma a je pro ně připraven speciální program. Letos se akce uskuteční v sobotu 14. září.“

Pamatujete i na zdravotně handicapované spoluobčany?

„Těm se snažíme areál maximálně uzpůsobit. V současné době jsou všechny pavilony i stánky s občerstvením přístupné vozíčkářům, do pavilonu primátů je možné se dostat pomocí plošiny (klíče si zájemci vyzvednou u vstupu do zoo). Po areálu jsou k dispozici i bezbariérová WC - a sice u vstupu do zoo, pod amfiteátr, v restauraci Saola, Na statku, v pavilonu slonů, ve vyhlídce Čitván a v Pavilonu evoluce. Naše zoo také nabízí návštěvníkům speciální mapu pro handicapované, která je zdarma k dispozici u vstupu do zoo. Mapa usnadní orientaci v areálu a upozorní návštěvníky na místa, která jsou pohodlně přístupná. V mapě jsou vyznačena bezbariérová WC i tzv. dotykové prvky a prvky s popisky v Braillově písmu. Areál zahrady je výškově členitý s poměrně velkým převýšením. Proto jsou v mapě vyznačena i místa s prudkým sklonem a stezky s nerovným terénem. Všechny cesty vedoucí kolem expozic zvířat jsou však asfaltované a dobře udržované.“

Které odpočinkové zóny jsou seniory nejvyužívanější a jaká opatření máte v zoo proti zabloudění?

„Řada starších lidí upřednostňuje procházku po botanických stezkách (Cesta vody, Cesta lesa a Cesta stínu), které jsou v klidnější části zoo, kde si mohou odpočinout. Jinak ale nejvíce lidí chodí po hlavní návštěvnícké trase kolem zvířecích expozic. Mnoho z pamětníků také doslova žasne, jak se zoo za pár let, co tu nebyli, změnila k nepoznání... Někteří vzpomínají v pavilonu afrických zvířat u výstavy o historii vzniku zoo, jak to tu vypadalo dříve nebo jak oni sami pomáhali naší/svou zoo stavět.“

Areál zoo je poměrně rozlehlý, přesto věříme, že k zabloudění nedochází moc často. A když už někdo zabloudí, tak jsme si jisti, že každý zase najde cestu zpět... Na všech větších křižovatkách jsou umístěné

směrovníky, v areálu je asi 15 plánů zoo s vyznačením místa, kde se člověk momentálně nachází. Na plánech a pavilonech je uvedeno telefonní číslo, jakási SOS linka, na kterou se člověk v případných nesnázích dovolá pro radu či pomoc. A samozřejmě všichni zaměstnanci jsou kdykoli připraveni pomoci, jsou-li o to požádáni.“

Spousta seniorů má vřelý vztah ke svým mazlíčkům, promítá se i do toho, že chtějí krmit zvířata v zoo?

„Krmení zvířat je v naší zoo až na výjimky zakázáno, ale toto nařízení lidé dost často nedodržují, a to je velký problém. Myslí si, že ozývající se zvíře "křičí hladu", a tak mají potřebu je nakrmit, přilepšit mu - mnohdy naprosto nevhodným krmením. A vůbec si neuvědomí, že mohou zvířatům velmi ublížit, v krajním případě je i zabít. Všechna zvířata v naší zoo dostávají přesnou dávku krmení, které je pro ně přirozené. I zvířata trpí obezitou a dalšími neduhy z nadbytku potravy...“

Nicméně lidem možnost krmení vybraných zvířat umožňujeme, výhradně však námi poskytovaným krmením. Jedná se o speciální granule, které je možné nakoupit v krmených automatech. Krmit jimi ale lze jen ta zvířata, u jejichž výběhů se automaty nacházejí, tj. domácí plemena - kozy, ovečky, morčata v expozici Na statku a pak kapry v rybníčkách ve spodní části zoo.“

O jaké novinky se zoo lidem pro radost rozrostla, případně v brzké době rozroste?

„Na zahájení prázdnin otevřela zoo návštěvníkům novou expozici s názvem TSAVO, kterou obývají drobné promyskovité šelmy - mangusty trpasličí a zástupci hlodavců - dikobrazy jihoafrických. Nachází se pod výběhem afrických kopytníků v blízkosti zastávky safari expresu. Nové chovatelsko-expoziční zařízení v Zoo Ostrava bylo nazváno po Národním parku Tsavo v Keni, kde se oba druhy vyskytují, a který byl rovněž předlohou pro jeho vybudování. V této oblasti je písek zbarven dočervena oxidy železa, proto i písek v ostravské expozici je červený. Návštěvníci zde mohou aktuálně vidět čtyři dospělé mangusty trpasličí s jedním mládětem a dvě samice dikobrazů jihoafrických.“

S tiskovou mluvčí Zoo Šárkou Novákovou
rozmlouval Jiří Muladi
Ilustrační foto: P. Vlček

SOS MaS, z.s. RADÍ: NEVĚŘTE MANIPULÁTORŮM

Nedovoďte manipulátorům, kteří se pod záminkou dárků vetřou do vašich domovů, nevěřte slibům o zázračných přístrojích. A pokud se přece jen necháte zlákat a přesvědčit k nákupu, pamatujte na to, že odstoupení od kupní smlouvy v případě podomního prodeje má svá pravidla. Spoléhat na sliby, že někdo něco udělá za vás, může být v konečném důsledku jen ztrátou času, iluzí a mnohdy i nervů.

Případ z poradny.

Toto je případ paní Marie, seniorky, která během telefonického hovoru podlehlá vidině osobního doručení dárku a nechtěně si tak domů pozvala podomního obchodníka. Posel, který přinesl dárek - publikaci o zdravém životním stylu a diář, nabídl paní Marii u ní doma i předvedení „zázračného“ přístroje, který ihned začal rozbalovat a předvádět. Seniorka pod palbou dotazů a přehrší informací o tom, jaký je to zázrak, nakonec podlehlá a přístroj na masáž chodidel s elektrickými výboji, který prý uleví od revmatických bolestí kloubů, si zakoupila. Paní Marie tak uzavřela kupní smlouvu a na místě zaplatila částku 25 tisíc korun v hotovosti.

Druhý den si přístroj sama vyzkoušela a zjistila, že jí vůbec nevyhovuje. A protože věděla, že podle zákona má právo v případě nákupu mimo obchodní prostory odstoupit od smlouvy do 14 dnů od převzetí zboží, písemně odstoupila a odeslala dopis na uvedenou adresu. Ještě tentýž den pak volala na kontaktní telefonní číslo uvedené na faktuře, kde jí bylo sděleno, že si pro přístroj přijdou osobně, ať se s ním na poštu nevláčí a vyčká. Paní Marie byla ráda, že vše udělala jak měla a čekala na kurýra. Když se pár dnů nic nedělo, znovu kontaktovala firmu telefonicky. Po mnoha marných pokusech se konečně dovolala a znovu byla ubezpečena, že si pro přístroj přijede kurýr. Dokonce jí stanovili termín a čas jeho příjezdu. Ovšem ani tentokrát se nedočkala. Situace se během půl roku opakovala několikrát, až firma přestala zvedat telefony úplně.

Co na to právo?

Občanský zákoník počítá s tím, že rozhodne-li se spotřebitel od smlouvy uzavřené na dálku, či mimo obchodní prostory odstoupit, následně také zašle nebo předá podnikateli zboží, které od něho obdržel a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do čtrnácti dnů od odstoupení od smlouvy.

Pozor podnikatel není povinen vrátit přijaté peněžní prostředky spotřebiteli dříve, než mu spotřebitel zboží předá nebo prokáže, že zboží podnikateli odeslal. Spotřebitel tak má povinnost zboží vrátit jako první.

Podnikatel je povinen převzít zboží od spotřebitele v jeho domácnosti na své náklady pouze v případě, že spotřebitel odstoupí od smlouvy uzavřené mimo prostor obvyklý pro podnikatelskou činnost, zboží bylo dodáno do domácnosti spotřebitele v okamžiku uzavření smlouvy a povaha zboží je neumožňuje odeslat obvyklou poštovní cestou.

Nevěřte planým slibům.

V případě paní Marie nebyla splněna poslední podmínka, a tak se nemůže ze zákona domáhat toho, aby si prodávající zboží vyzvedl. Samozřejmě není zakázáno, aby seriózní prodejce takovou službu nad rámec zákona nabízel. Pokud však svůj slib nesplní, vypadá to spíše na zdržovací taktiku. Pokud chce mít spotřebitel naději, že své peníze dostane zpět, pak není nač dále vyčkávat.

Na sídlech podobných společností často žádná osoba, která by zboží doručené osobně převzala, přítomna není, a proto je

v tomto případě lepší zboží zabalit a předat k poštovní přepravě. Samozřejmě doporučeně a s dostatečným pojištěním.

Podnikatel má následně za povinnost nejpozději do 14 dnů vrátit přijaté peněžní prostředky, a to stejným způsobem, jakým je přijal. Paní Marii jsme však doporučili, aby podnikatele požádala o vrácení peněžních prostředků převodem na účet, případně poštovní poukázkou, neboť opětovná osobní návštěva pracovníka společnosti u spotřebitelky doma by mohla být spojena s nabídkou dalšího zboží či jiným nátlakem.

Pakliže peněžní prostředky prodejce nevrátí ani po vrácení zboží, pak má spotřebitel několik možností obrany, od využití systému mimosoudního řešení sporů až po soudní vymáhání, ale to by bylo na samostatný článek.

A jaké plyne z výše uvedeného poučení?

Spoléhat na sliby, že někdo něco udělá za Vás, může být v konečném důsledku jen ztrátou času, peněz, nervů a mnohdy i iluzí. Vezměte raději vše do svých rukou a buďte při řešení situace aktivní. A pokud potřebujete poradit jak na to, navštivte některou z poraden SOS.

Marcela Reichelová, SOS

Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska, z. s. je nezávislý, neziskový spolek, hájící zájmy spotřebitelů. Poskytuje základní informace o reklamačním řízení, o délce záruční doby, lhůtě k vyřízení reklamace nebo podmínkách odstoupení od kupní smlouvy nejen na www.sos-msk.cz, emailové adrese: poradna@sos-msk.cz nebo na poradenské lince 608 722 582, ale také ve svých poradnách, které provozuje v městech Moravskoslezského kraje. Kromě poradenství realizuje řadu dalších aktivit zaměřených na zlepšení postavení spotřebitelů a spolupracuje s řadou dalších neziskových organizací, které prosazují a obhajují práva a zájmy občanů.

Poradní dny :

Ostrava: Po: 13 - 17 hodin, Út: 14 - 17 hodin, Čt: 9 - 12 hodin, tel. 596 111 252

Bohumín: Čt: 14 - 16 hodin, každý druhý a čtvrtý čtvrtek v měsíci, tel. 605 801 362, 723 692 166

Český Těšín: St: 13 - 17 hodin každou první středu v měsíci, tel. 558 712 695, 723 692 166

Frenštát p.R.: St: 13 - 17 hodin každou druhou středu v měsíci, tel. 556 833 270

Bruntál: St: 11.30 - 15.30 hodin každou druhou středu v měsíci, tel. 554 706 276, 723 692 166

Nový Jičín: St: 13 - 17 hodin každou třetí středu v měsíci, tel. 556 768 309

Opava: St: 13 - 17 hodin každou třetí středu v měsíci, tel. 553 756 601

Frýdek-Místek: St: 12 - 16 hodin každou čtvrtou středu v měsíci, tel. 723 692 166

Dvoustránka Krajské rady seniorů

Společné jednání členů KRS se zástupci klubů a organizací seniorů

Dne 20. června 2019 proběhlo v zasedací místnosti zastupitelstva statutárního města Ostravy společné zasedání členů krajské rady seniorů (KRS) se zástupci klubů a organizací seniorů krajské organizace RSČR.

V současné době má krajská organizace 37 klubů a organizací o celkovém počtu 6550 seniorů a důchodců. Tyto organizace podle Stanov RSČR zaplatily roční členský příspěvek ve výši 100 až 300 Kč (podle počtu členů).

Jednání se zúčastnili zástupci 26 organizací, omluvil se Klub žen Kravaře a Klub seniorů Háje ve Slezsku, zbývající se neúčastnili. V rámci jednání bylo provedeno seznámení s organizační strukturou RSČR a KRS MSK, zdůrazněny byly některé pasáže ze Stanov RSČR a předseda KRS provedl vyhodnocení činnosti v roce 2019. Seznámil přítomné s úkoly do konce roku 2019 a objasnil možnosti KRS při pomoci v činnosti jednotlivým klubům a organizacím seniorů kraje. Na závěr byli účastníci seznámeni s návrhem dokumentu "Strategie přípravy na stárnutí společnosti v letech 2019-2025" a mohli vystoupit se svými názory a náměty v diskusi.

KRS MSK chce v dalším období pokračovat v pořádání těchto setkání po okresech kraje, kdy budou zvány organizace a kluby, které nejsou členy krajské organizace RSČR. Samozřejmě bude záležet na jejich zájmu zúčastnit se setkání, vyměnit si zkušenosti a tím projevit ochotu sjednotit aktivní seniorské hnutí ke společnému cíli - navzájem se poznat, společensky pobavit, rekreovat a zaspportovat, vyměnit zkušenosti a podpořit ve své činnosti a tím případně rozšířit členskou základnu krajské organizace.

Předseda KRS MSK Ing. Pavel Gluc

Senior kviz 2019

KRS MSK pořádá 24. října 2019 od 13.00 hod. ve společenském sále Kulturního domu obce Otice vědomostní soutěž tříčlenných družstev seniorů kraje. Hlavním partnerem je obec Otice.

V organizačním zabezpečení soutěže jsou uvedeny podrobnosti k účasti (viz www.ms-seniors.cz). Vyzýváme všechny zájemce, aby se včas přihlásili k účasti a při soutěži prokázali jednak své všeobecné znalosti, ale zároveň se pobavili a navázali další neformální přátelství s jinými seniory kraje. Přihlášky je potřeba zaslat do 1. října 2019 na e-mail: aktivita-krs@ms-seniors.cz

Zve předseda KRS MSK Ing. Pavel Gluc

Rekordní účast na Sportovních hrách seniorů

V květnu se konaly v Třinci 5. Krajské sportovní hry seniorů Moravskoslezského kraje. Ani nepřízeň počasí neodradilo ženy a muže ve věku vyšším než 60 let, aby do hutnického města dorazili z různých obcí a měst kraje a po necelém roce (vloni byly hry v Bílovci) opět poměřili svoje schopnosti v disciplínách, které se praktikují na hrách seniorů v různých částech České republiky. Nikdo však nečekal takový zájem a Třinec vytvořil nový rekord v počtu účastníků, kterých bylo včetně organizátorů a hostů téměř 450! Vydátný déšť neumožnil, aby se polovina vybraných disciplín mohla plnit na atletickém stadionu, a tak se sportovní hala zaplnila více stánovými a soutěžilo se v hodu šipkami, kroužky, míčkem na cíl, na basketbalový koš, střelba do malé florbalové branky, hod svázanými tenis. míčky na trojžerd' a běh s tenisovou raketou kolem mety. V průjezdu na atletický stadion umístili pořadatelé běh s kolečkem kolem mety a za krytou tribunou běh na 40 nebo 60 metrů.

Slavnostní zahájení her a také předávání cen pro nejlepší provedli primátorka Třince Věra Palkovská společně s předsedou KRS MSK Pavlem Glucem.

Mezi soutěžícími se objevily úplně nové kluby. Tak se i stalo, že při závěrečném předávání chyběli a odjeli někteří domů s vědomím, že v takovém množství účastníků nemají šanci na medaile, a přesto jejich nejlepší sportovce stupně vítězů neminuly. Než k samotnému vyhlášení došlo, měli účastníci her možnost navštívit v Třinci Muzeum Třineckých železáren, zajít shlédnout galerii města v městské knihovně nebo si též zaplavat v krytém bazénu.

Ředitel her a předseda KRS MSK Pavel Gluc ke sportovnímu setkání seniorů v Třinci řekl: „Jsem pyšný na malý organizační tým organizátorů KRS MSK, že za vydátné podpory členů Klubu důchodců Střítež, pracovníků sportovního centra STaRS města Třince i žáků ze ZŠ D. a E. Zátokových, zvládli celou akci sportovních her na velmi dobré úrovni - věřím, že k celkové spokojenosti skoro 400 sportovců seniorů z 26 obcí a měst našeho kraje. Dovolují si tak konstatovat na základě názorů přímých účastníků her i děkovných zpráv, které nám už přicházejí od seniorských organizací a klubů. Chci poděkovat našim partnerům, Moravskoslezskému kraji a Statutárnímu městu Třinec, ti nám svými prostředky vytvořili podmínky pro celkově vysokou úroveň sportovních her. Hry proběhly ve fantastické atmosféře bez ohledu na počasí a ze všech účastníků bylo cítit úsilí a snaha o dosažení co nejlepších výsledků. A to je tou nejlepší odměnou pro všechny, kteří svým dílem přispěli ke splnění cílů těchto krajských sportovních her.“

Všechny disciplíny zvládlo celkem 177 sportovců, z toho 120 žen, zde jsou výsledky:

Víceboj žen:

Ženy do 70 let

1. Již Stašková (Háj ve Slezsku) 2.M. Darmovzalová (Ostrava)
3. K. Moškořová (Dobruška)

Ženy nad 70 let

1. M. Holušová (Bílovec) 2.M. Tomášková (Ostrava)
3. Již Vojáčková (Jakartovice)

Víceboj mužů:

Muži do 70 let

1. Již Lasák (Píšť) 2. V. Bílek (Pustějov) 3. M. Starý (Ostrava)

Muži nad 70 let

1. Z. Grim (Hnojník) 2. M. Komín (Ostrava) 3. L. Světlík (H. Suchá)

Karel Moškoř, hlavní rozhodčí her

Sportovní hry seniorů - Třinec, květen 2019

Moravskoslezského kraje

MORAVSKOSLEZSKÝ VÝBĚR BRONZOVÝ

Ve dnech 16.-19.července se v Českých Budějovicích konaly 4. Mezinárodní sportovní hry seniorů. Organizátorem byla Krajská rada Jihočeského kraje a Jihočeská krajská organizace České unie sportu. Osmičlennou výpravu Moravskoslezského kraje pod vedením předsedy Krajské rady MSK Pavla Gluce tvořily čtyři ženy a čtyři muži: Marie Darmovzalová z Ostravy, Marie Holušová (Bílavec), Jarmila Stašková (Háj ve Slezsku), Marta Tomášková (Ostrava), Josef Fiala (Hošťálkovice), Jindra Lasák (Píšť), Karel Moškoř (Dobruška) a Václav Stanovský (Ostrava). Výběr reprezentantů kraje se prováděl podle nominačních kritérií s cílem vyslat takové družstvo, aby se pokusilo navázat na výborné 2.místo z minulých her v Olomouci.

A jak to vše nakonec dopadlo? Hodně pozměněná sestava neklamala a moravskoslezská osmička vybojovala v konkurenci 21 družstev z ČR, Slovenska, Maďarska a Polska **třetí místo!** Všichni se významně podíleli na tomto úspěchu, který pak byl ještě dovršen dílčími prvenstvími v některých disciplínách. K průběhu sportovních her kapitán družstva K. Moškoř doplnil: „Hry se konaly v pěkném prostředí na jihu Čech. Ubytování a stravování nám zajistili v prostorách Jihočeské univerzity, sportovalo se v areálu Sportovního klubu policie. Kromě soutěží nám organizátoři připravili výlet do Jaderné elektrárny Temelín a také na zámek Hluboká. Závěrečného vyhlášení výsledků a předávání cen se poslední den ujali hejtmanka kraje, premiér a ministr životního prostředí. Hry měly výbornou atmosféru a dobře zvolené prostředí, jen chybně provedené vyhlášení výsledků na závěr her trošku na celkovém dojmu organizátorům ubralo.“

Konečné výsledky družstev:

1. Plzeňský kraj
2. Jihočeský kraj
3. Moravskoslezský kraj

Víceboj jednotlivců nad 70 let:

ŽENY - 1. místo Marta Tomášková
MUŽI - 2. místo Josef Fiala

Shrnutí her slovy předsedy KRS MSK Pavla Gluce:

„Jsem s dosaženými výsledky spokojený, protože jsme splnili vytyčený cíl, který byl umístění družstva kraje na medailové pozici, tedy na stupních vítězů. Vyplatil se nám provedený výběr těch nejlepších sportovců na základě širší nominace po krajských sportovních hrách v Třinci.“

Je potřeba dodat, že samozřejmě důležitým prvkem úspěchů byl poctivý přístup vybraných sportovců k výkonu při jednotlivých disciplínách. Celé družstvo výtečně reprezentovalo náš kraj nejen na sportovišti, ale i na doprovodných společenských akcích.

Chtěl bych poděkovat celému družstvu Moravskoslezského kraje za předvedené výkony, snahu a přístup k soutěži, za dosažené výsledky a vzornou reprezentaci Krajské rady seniorů a všech seniorů Moravskoslezského kraje. Zkušenosti získané z přípravy v letošním roce určitě využijeme v roce 2020, kdy 5. Mezinárodní sportovní hry seniorů RSČR budou v Ústeckém kraji!“

Rozhovor s vítězkou víceboje

Dva roky po sobě měl náš kraj vítěze ve víceboji mužů do 70 let. Po zdravotních problémech to do třetice kapitánovi týmu nevyšlo.

Přesto však do Moravskoslezského kraje jedno vícebojařské prvenství putuje. Zasloužila se o něho ostravská Marta Tomášková ze Senior klubu Společnosti senior, z.s.. Po skončení her a návratu domů jsme vítězku krátce vyzpovídali:

Řekni našim čtenářům něco o sobě, co jsi v životě dělala a co Tě baví?

„Od děcka miluji pobyt venku a sport. Pracovala jsem na ČHMÚ a tam jsem měla možnost jezdit na hory. Dělala jsem tam i sportovního referenta. Ráda lyžuji, přes třicet let jsem učila děti svých kolegů z práce lyžovat. Na běžkách jezdím závody Zimní vodohospodářská 30, nemohu tak chybět ani na Sportovních hrách ČHMÚ a SHMÚ. Chodím do Seniorského klubu v Ostravě (ul. Na Jízdárně 18), a protože miluji turistiku (i vysokohorskou), jsem členkou KČT. Jezdím i na delší expedice do hor po celém světě. Ráda čtu, chodím do divadla a na koncerty, zahradničím a tančím.“

Dostala ses poprvé do nominace za náš kraj a hned z toho bylo 1. místo ve víceboji, čekala jsi takový úspěch?

„Na Krajských hrách seniorů v Třinci jsem si připadala jako úplně nemožná. V hodu kroužky nebo na koš, to byla hrůza, ani jeden bod, v ostatních disciplínách se mi taky moc nedařilo. Takže v žádném případě jsem nečekala nějaké lepší umístění a už vůbec ne stříbrnou medaili ve víceboji, to bylo jako sen. Pak mi přišlo pozvání na nominační závody v Ostravě a Hradci nad Moravicí, začala jsem trénovat a dostala se nakonec do výběru kraje. Hodně jsem si toho vážila a potěšilo mne, že jsem byla pozvána na tyto Mezinárodní hry seniorů. K mému obrovskému překvapení jsem se pak stala na těchto hrách vítězkou ve víceboji žen v mé věkové kategorii.“

Popiš svoje pocity a dny s týmem na hrách, ať mohou i jiní senioři přemýšlet do budoucna, jestli nestojí za to se o účast poprat v příštím roce.

„Jsem šťastná mezi lidmi a na těchto hrách seniorů v Českých Budějovicích bylo ohromně. Bezvadná parta našeho týmu, skvěle podporovaná naším kapitánem. Všechny týmy byly srdečné a po celou dobu her byla přímo skvělá nálada. Fanděním jsme si navzájem pomáhali k dobrým výsledkům. Doporučovala bych všem seniorům, aby se těchto her zúčastňovali a prožívali neskutečně nádherné chvíle plné radostí ze života.“

Moc děkuji za pořádání sportovních her na různých místech Krajskou radou seniorů, především hlavnímu organizátorovi Karlu Moškořovi, a všem dalším seniorským nadšencům za perfektně připravené akce.“

(KaMoš)

Mezigenerační vztahy jsou v současnosti vnímány jako nepříteli harmonické. Od sociologů a psychologů slyšíme o vzájemném nepochopení a zejména o neschopnosti vcítit se do potřeb a problémů druhých. O tom, jaké vztahy panují mezi prarodiči, rodiči a vnoučaty v jednotlivých rodinách, rozhoduje celková atmosféra i historie těchto rodin.

Vztahy mohou být ovlivněny věkem, životními zkušenostmi rodičů, dětí, vnoučat jejich odlišnou rolí v rodině, kulturními vzory a stereotypy. Stejně tak je ale vztah závislý na osobních vlastnostech a přístupech lidí. Jsou dány mnoha faktory, které stojí za pozornost. Jejich pozitivní vývoj ovlivňuje výchovu a formování osobních vlastností a znalostí nejmladší generace.

V rámci ročníků ankety Senior roku vyhlásilo město Ostrava také literární soutěž pro žáky 5.-9. ročníků Základních škol - např.

na téma „Jak vnímám svou babičku, svého dědečka?“ Do soutěže bylo zasláno množství slohových prací, z nichž vám některé v tomto vzpomínání přibližujeme.

Můj dědeček

Chtěla bych vám představit svého dědu Josefa. Josef mu ale téměř nikdo neříká, pro všechny je to Jožka.

Děda je původem z Rumunska, kde se narodil a žil až do svých třinácti let. Jeho maminka, ve svých letech ještě pořád čiperná babča, se dokonce nenaučila pořádně mluvit česky, natož psát. Děda už od svých třinácti let kouří, což vedlo k častým hádkám s mou babičkou Marií, která je naopak zapřísažlá nekuřačka. Oba dva jsou dosti temperamentní typy, takže jejich spory byly vždy docela živé. Kromě krabičky cigaret děda miluje také zvířata. Nyní už sice žádné mazlíčky nechová, toho si díky mojí mámě užil dost. V jejich domácnosti se vystřídalo nespočet křečků, králíků a dokonce měli i líheň brojlerů. Dalšími jeho hoby je kutilství a vylepšování zahrady. To mají s babičkou společné.

Jednou se stalo, že děda nešťastím posekal babiččin záhon s lilijemi. Babička jej považovala za největší chloubu své zahrádky, takže se pořádně namíchla. V záchvatu vzteku popadla rýč a začala zběsilá honička po zahradě. Sousedům se naskytl velice směšný pohled na manželský pár honící se kolem okrasného jezírka. Když už měla babička dědu téměř na dosah, zvrtila se jí v nazouvákách noha a žbluňkla si to do vody. Děda ustal v běhu a místo toho zchlazenou Marušku vytáhl na trávník. Tím okamžikem jako by z babičky vyprchala všechna zlost, takže zbytek dne nakonec strávili spolu u televize. Ale abyste si nemysleli, jejich soužití má i světlé stránky. O teplých večerech se většinou sejdou se sousedy na zahradě, vykládají si a děda hrává na harmoniku.

Mým nejlepším zážitkem s dědou byla dovolená v létě na Mallorce. Měli jsme krásné počasí, po celý náš pobyt byla jasná obloha a pofukoval slabý větřík. Děda asi z takového horka moc nadšený nebyl, jelikož má hrůzu z vody. Koupal se všehovšudy maximálně třikrát, spíše dával přednost plážové sprše. Pozitivní bylo, že za celou dobu jsem ho téměř nenachytala při kouření. Možná neměl stres z práce, které má docela dost a často pracuje i mimo pracovní dobu.

Na mém dědovi se mi líbí, že je velmi dobrosrdečný, pro ostatní by se rozkrájel. Také se nedá přiřadit k odpůrcům počítačů a elektroniky, dokonce si zřídil i účet na Facebooku, kde se spojil se svými příbuznými z Ameriky i Rumunska. S těmi plánuje velký rodinný sjezd a vůbec ho neodradilo ani to, že kromě ruštiny neovládá žádný jiný jazyk.

Dědu Jožku mám velice ráda a přála bych mu hodně zdraví a radosti do života. Také aby jim to s babičkou klapalo alespoň jako doteď a společně si užívali klid v důchodu.

Markéta Doležalová, ZŠ Ostrčilova, Ostrava

Moje babička

Když někdo řekne babička, vybavím si svou babičku Jarku. Pochopitelně ji znám od malička, vlastně byla jedna z prvních lidí, kdo mne viděl den po mém narození („Tak tě tady vítám, ty vnučko moje!“). Co tak slyším od mamky, babička byla ve výchově ultra přísná. Teď už asi změkla, protože mi vždycky dovolí spoustu věcí, a když někdo jen zmíní slovo o její tehdejší přísnosti, mávne rukou se slovy: „Ale co si stěžuješ? Však to nebylo tak strašné!“

S dědou žijí v malém městském domku se zahrádkou. Babička má krátké, tmavě červené vlasy, široký úsměv a veselé oči.

Povahou je laskavá, pohodář (i když se už asi hodně změnilo), ale dokáže se i rozzlobit a jen tak neodpouští. S babičkou vydržím dlouho klábosit, protože je dost ukecaná. Taky občas mívá trošku (ale fakt jen trošku) šílené nápady, jako když mamce koupila k narozeninám elektrický sporák a zničehonic nám ho přivezla domů.

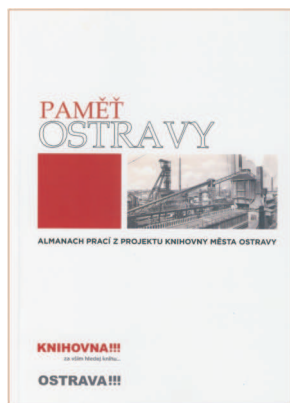
Často s ní jezdím na prázdniny na chatu. Tomu říkám letní ráj. Nic nemusím dělat (jako kdybych někdy něco dělala), celý týden si jen tak houpu nohama, můžu spát dlouho, žádné „udělej tohle a tamto“, prostě ideální představa prázdnin. Navíc babička celou tu dobu ze sebe sype hlášky, ze kterých se mi někdy chce umřít smíchy.

Myslím, že i stáří se dá prožít aktivně, jak potvrzuje babička. Pořád něco podniká, ale taky ráda relaxuje. Když zrovna neodpočívá doma, vyjedou si s dědou na zahradu v Hrabové. Děda tam poseká trávu a babička vydává rozkazy, jak to má udělat.

Mám moc ráda svoji babičku. Vlastně bych jí měla poděkovat, protože jí vděčím za to, že vůbec existuju. Nechápu, jak někdo dokáže urážet své prarodiče. Přijde mi to jako absolutní nevědek a drzost. Svoje prarodiče bych nikdy ani za nic nevyměnila a jsem ráda za to, že tu jsou.

Eva Pavlíková, ZŠ Ostrava-Bělský Les

Pamětníci, vzpomínejte!
Vzpomínky, které si nosíme v hlavě mají jednu nevýhodu, dokud je nenapišeme na papír nebo nevyprávíme, nemůže do nich nikdo nahlédnout. Je velká škoda, odcházejí-li do nekonečna s námi, aniž by zkušenosti, poučení i radost byly odevzdány jiným. Tentokrát nahlédněte do příběhů z publikace projektu **Knihovny města Ostravy** nazvaného **Paměť Ostravy**.

* * *

Vzpomínky - V kolonii

Dědova nejoblíbenější hospoda byla „U Robička“ blízko závor na Zengrově ulici. Byla pro něho nejbližší, protože bydlel v havířské kolonii mezi Zengrovou ulicí a ulicí Závodní. Kolonie měla asi 12 dvojdomků vždy se dvěma byty z každé strany. U každého bytu byla malá zahrádka, dvorek, šopka na uhlí a dřevo a chlívek pro chov prasete (bravka). Byt sestával dole z předsíně, komory, suchého WC, kuchyně a jednoho pokoje. V podkroví byl jeden malý pokoj a malinká půda. Myslím, že v pozdějších letech po válce byl suchý WC upraven na splachovací, neboť voda byla do bytu zavedena a v kuchyni bylo litinové umyvadlo.

V této kolonii byla také samostatná společná prádelna s ručním mandlem. Všichni jí říkali „vaškuchňa“. Byla tam pec s měděným kotlem, topilo se černým uhlím. Pralo se v dřevěných neckách „vaštroku“ a na ruční valše. Prádlo se vyvařovalo ve vodě s jádrovým mýdlem (s jelenem). Bílé prádlo (cíchy) se po vymáchání v čisté vodě bělilo modrým bělidlem. Dodnes nevím, jak to, že po modrém bělidle jsou cíchy krásně bílé. V prádelně byla i bubnová ždímačka s ručním velkým kolem a klikou. Byla zpřevodovaná na vyšší otáčky, ale skoro nikdo ji nepoužíval, protože to byla dřina a stejně to nebylo pořádně vyždímání. Tak se ždímalu ručně, spíše čtyřručně. Kroutilo se, co to šlo doprava a po roztřepání a novém přeložení doleva. Tak dlouho až z prádla nekapala voda. Vyprané prádlo se naskládalo do proutěného koše, odneslo na zahrádku, kde se na dřevěné sloupky natáhly šňůry. Kvůli prověšení tíhou prádla se podepřely dřevěnými tyčemi se zářezy nahoře. Horší to bylo při špatném počasí nebo v zimě při sněžení. To už nevím, kde se tehdy sušilo. V zimě i za mrazu venku, ale musel být nějaký vítr. Možná, že se ještě najdou pamětnice-pradleny, které si vzpomenu, jak se to dělalo. Nebo se věšelo na malou půdu.

Pamatuji si, že u posledního domku kolonie, přímo proti konci ulice Siroťčí, byla do zahrádky vestavěna malá dřevěná prodejní bouda s výklopným větším oknem, ve které se prodávaly různé cukrovinky, cigarety, zápalky, EX-šuměnky, cukrkandl, mejdlíčko a tzv. „kočka v měchu“ - uzavřené papírové trubičky měly průměr asi 2 cm a délku 10 cm, stály asi jednu až dvě koruny a bylo v nich ukryto nějaké překvapení: dětský prstýnek nebo náramek, opička na gumě, vystřihovánka, obrázky zvířátek, aut, letadel nebo lokomotiv. Co byste nechtěli za ty peníze. Na druhé straně nekupte to, když vás čeká překvapení za tak málo peněz. A co to udělalo děckám radosti!

Vedle této budky směrem ke kolejím a Zengrově ulici uzavíral kolonii patrový šedý barák se dvorkem a sopskami. Je dnes v dezolátním stavu. Na Zengrově ulici vedle kolonie byla tramvajová zastávka s výhybkami. Havířská kolonie u stadionu se lišila od Josefínské kolonie tvarem čelního štítu. Neměla tzv. „valbu“, což je malé skosení štítu nad vchody do domku. Připadalo mi, že domky se smějí. Zatímco v Josefínské kolonii se domky mračí. Bohužel i tato kolonie u stadionu podlehla výstavbě Rudné ulice a dnes z ní zbyl asi jen jeden domek a to ještě v hrozném stavu.

Pro úplnost si v paměti vybavuji některá jména rodin, které tam bydlely. Řehovi (paní Řehová šila košile), Kuchejdovi, Naglikovi, ale na víc si již nevzpomenu.

Kolotoče po válce

K havířské kolonii se mi při psaní těchto řádek vybavila ještě jedna vzpomínka na kolotoče, které se na kraji kolonie objevily po válce v roce 1945, na svátek sv. Barbory. Byly postaveny na prostranství vedle Zengrově ulice, blízko závor. Byl tam velký řetězový kolotoč, malý kolotoč se zvířátky, autíčky, koly, lokomotivou, vagonky i malými motorkami. Také malý řetězový kolotoč, samozřejmě střelnice a prodejní stánky s cukrovou vatou, kokosy a tureckým medem. Kolotoč se zvířátky byl krásně vyzdoben, ale neměl elektrický pohon. Pod jeho střechou byla dokola dřevěná plošina, na kterou se lezlo po žebříku vnitřkem krytého středního sloupu.

Otáčení jsme zajišťovali my kluci, které si majitel vždy předem vyhlédl z nás čumilů, když stavěl kolotoče. Neplatil nás penězi, ale vždy po pěti jízdách dětí mohl se jeden z nás svést na velkém řetězovém kolotoči. Protože jsme byli nahore vždy tři nebo čtyři, tak jsme se svezli tak jednou za dvě hodiny. Nám to nevadilo, protože peníze na kolotoč jsme neměli.

V dalších několika letech byly kolotoče spojeny s vítkovickou poutí na sv. Petra a Pavla a všechno se stavělo na druhé straně kolonie. V místě, kde končila Siroťčí ulice a přecházela na hliněnou, udusanou cestu směrem k ulici Závodní. Aby do tohoto prostoru nejezdily povozy nebo auta, byla tam asi pětimetrová železná závora zamčená kladkou. Pouťové prodejní stánky byly postaveny i uvnitř kolonie a podél ulice Závodní, někdy až k začátku hřbitova. Na začátku tohoto prostoru od ulice Závodní stála tehdy dvoupatrová vila. Při výstavbě nového vítkovického nádraží v ní sídlilo vedení stavební firmy, která se na výstavbě podílela. Později pak byla zbourána. Za ní se prostírala pole a louky. Říkali jsme jim „Kopečky“ a často jsme tam prováděli polní pých.

MIROSLAV KOŠNOVSKÝ *1934

In: Almanach Paměť Ostravy, vydán Knihovnou města Ostravy, rok 2016, rok 2018.

Připomínáme, že do dalších příběhů uvedených již ve dvou publikacích "Paměť Ostravy" se můžete začíst v Knihovně města Ostravy a jejich pobočkách.

Paskovští senioři na zájezdu

Senioři z Paskova nastupují do autobusu a opouští v ranních hodinách místo odjezdu od městského úřadu. Jejich cílem jsou Troubelice, konkrétně čokoládovna. Je to rodinná firma s ručním zpracováním, takže každá čokoláda je originál. Surovinou jsou nejlepší ekvádorské boby. V Ekvádoru žije přes 30 let rodinný zástupce a ten má pod kontrolou proces sklizně, nakládky v Ekvádoru a přepravu do České republiky. Snaží se zachovat tradiční chuť i vůni čokolády. Nepoužívají žádná umělá barviva, lecitin ani látky pro aromatizaci. Kakaové máslo obsažené v kakaových bobech dodává čokoládě nejen originální chuť, ale i jemnost. Shlédlí jsme film od sklizně kakaových bobů v Ekvádoru, přes lodní dopravu až do vykládky v Troubelicích. Dostali jsme k ochutnání různě ochucené kousky čokolády s odborným výkladem. Nemaou skupinou jejich zákazníků jsou alergici a diabetici. V nabídce mají taky jiné kakaové produkty. Prodejna před odjezdem praskala ve švech, každý si nakoupil kvalitní zboží.

Další zastávkou bylo Arboretum Bílá Lhota necelých 8 km od hradu Bouzov. Původní zahrada je z poloviny 15 století, estetický, hodnotný park s cennou sbírkou okrasných dřevin i ostatních kultivarů. Zaujaly nás zhotovené půlmetrové šachy z tmavého a světlého dřeva, na černobílé kamenné šachovnici podávají obraz dvou starších pánů zabraných do boje o vítězství. Chvilu klidu ve stínu a výklad pod korunami stromů.

Třetím zastavením bylo město Šternberk - nazývané městem času a známé dřívější výrobou hodinek. Cílem zastavení bylo muzeum "Expozice času". Viděli jsme toho mnoho - od počátku vzniku kyvadla až po atomové hodiny. Průvodkyně, která nás provázela celou výstavou (10 sálů) od prvopočátků vzniku planet, až do dnešní doby, nás svým vyprávěním zcela nadchla... Nebudeme to dále komentovat, bylo to jedinečné a hodí se použít citát T. G. Masaryka: „Když člověk říká, že nemá čas, tak se mu vlastně nechce. Protože čas je pořád.“

Klub důchodců Paskov

Střípky z činnosti seniorů Základní organizace Petřkovice

Naše seniorská organizace má 180 členů, o které se stará osmi členný výbor. Našimi členy je i taneční skupina „Country Girls“, která vystupuje na našich akcích, ale také na akcích městské a krajské organizace a okolních klubů. Další skupinou je sportovní družstvo pod vedením pana Josefa Fialy. Pan Fiala i celé družstvo reprezentuje naši organizaci, město i kraj na sportovních hrách seniorů. Dobře si vedou také naše členky, které jsou zapojeny v turistickém kroužku, se kterým pořádají různé výlety po okolí, ale troufnou si i na delší túry.

Taneční skupina Country Girls

Pro naše členy připravujeme různé akce např. Ples seniorů, setkání u různých příležitostí spojené s hudbou, turnaj v bowlingu, který je velice oblíben, smažení vaječiny či

konání „Petřkovického guláše“ ve spolupráci s obecním úřadem a ostatními složkami, který se mezi občany těší veliké oblibě. Azvání jste samozřejmě i vy.

V první polovině roku jsme s našimi seniory navštívili „Čapí hnízdo“ spojené s exkurzí v pivovaru „Bernard“. Bylo toho ale mnohem více - např. jsme měli zájezd na přečerpávací vodní elektrárnu „Dlouhé stráně“. Téměř dvouhodinová exkurze byla pro všechny nezapomenutelným zážitkem. Pak následovala zastávka ve Velkých Losinách, kde jsme si prohlédli město i okolí.

Jaroslava Petříková,
členka výboru SČR ZO Petřkovice

Dovolená v Sezimově ústí

Dalo by se už s nadsázkou říct, že společné dovolené seniorů, bývalých zaměstnanců školství OROS PŠ Ostrava, jsou už tradicí. Jeli jsme potřetí do stejného hotelu - a to hotel Mas Sezimovo Ústí. Společně strávené chvíle při ranní rozcvičce, společné cvičení v bazénu, společné výlety za poznáním po jihočeském kraji vedené panem Michalem Navrátillem. Půldenní výlet do Tábora, taneční večírky s živou hudbou, hra bingo a bowlingový turnaj, to vše bylo náplní týdenního pobytu. Mezi výborným jídlem a uvedeným aktivním programem bylo třeba ještě podstoupit masáž zad se zábalem, masáž plosek nohou s uhlíčitou koupelí.

Kdo nechtěl na zájezd, mohl si den vyplnit aktivitami podle své představy a nálady. Na programu byly - návštěva muzeí, jako muzeum čokolády spojené s posezením nad výborným zákuskem a neméně dobrou kávou, výstup na věž Kotnov v Táboře, výstup na věž Děkanického kostela Proměnění Páně a pokochání se pohledem na střed města, tříkilometrová procházka ke zřícenině Kozí hrádek, návštěva památníku a hrobu Dr. Edvarda Beneše a mnoho dalšího... Opravdu nejde vypsát všechno, co Tábor a Sezimovo Ústí nabízí. Počasí nám opět přálo, na další rok máme termín opět zajištěn. Moc se nám v hotelu Mas líbí a personál je vskutku na úrovni.

Miluše Altmanová, Ostrava ČMOS PŠ

Hledáme dobrovolníky zralého věku

Malá kávová společnost v kavárně Domova Korýtko se dobře baví. Seniorky kolem stolku probírají týdenní program a plánují, kterých akcí se v příštích dnech účastní. S uživateli domova zde vychutnává kávičku a dobrou pohodu dobrovolnice paní Tichavská. Ještě domluva, že se ve středu setkají na bingu, pozdravy a paní Tichavská odváží „svou“ paní Alenu na kolečkovém křesle do jejího pokoje v prvním patře. Končí pro ni další den její dobrovolnické služby.

Drobná šedovlasá paní svým chováním, vzhledem i způsobem řeči vypadá mnohem mladší, než uvádí její křestní list. Snad opravdu nezištná práce pro jiné omlazuje společně s plastikou operace. Lidka, jak paní Tichavské známi

řikají, prožila mládí v dětském domově a dodnes nezapomněla, jak jí bylo smutno a často i plakala, když do domova chodily návštěvy, ale jen málokdy přišel někdo také za ní.

K dobrovolnické činnosti ji přivedla dcera, která vystudovala psychologii. „Mamko, jak tě znám, mohlo by se ti to líbit,“ lákala. Odhadla maminku opravdu dobře. Paní Tichavská se přihlásila do Dobrovolnického centra ADRA v Ostravě a už při školení dobrovolníků zjistila, že to bude ono. Vybrala si Domov Korýtko v Ostravě - Zábřehu, mimo jiné proto, že to tam ze svého bydliště nemá daleko. „Přidělena“ jí byla paní Alena, která se mohla pohybovat pouze na invalidním vozíku. A obě měly štěstí. „Zpočátku jsme se jen tak otukávaly, ale brzy jsme zjistily, že máme společné zájmy i podobné názory, a že nás to spolu baví, zkrátka že „jsme si sedly“. Navíc jsme skoro stejně staré. Do tří měsíců jsme přešly na tykání a nové přátelství bylo na světě.“ Paní Tichavská chodila za paní Alenkou do domova podle domluvy jednou nebo dvakrát týdně. Nedopustila, aby na ni marně čekala, a když jí to někdy nevyšlo, vždy jí nechala vzkaz s omluvou. „Někdy jsme si jen tak povídaly na pokoji, jindy jsem jí četla, také jsme se společně modlily. Navštěvovala jsem s ní

nejrůznější akce v domově, výběr byl opravdu bohatý. To pak bylo důležité pomoci jí vybrat parádnější společenské oblečení, aby se cítila dobře. Někdy jsem Alenu vozila na turnaje binga. Ač nevidící, byla přesto platnou členkou týmu, při hře vytáčela čísla. Občas jsme jezdily do zahrady nebo na procházky kolem domova, někdy i dál, byly jsme i na naší zahrádce. Alenka vnímala sluníčko, světla a stíny, ale co je vidět kolem nás, to jsem jí ráda popisovala.“

Paní Alena, která žila v domově tou dobou již sedmý rok, byla v domově spokojená, občas ji navštěvovali příbuzní, ale pravidelný kontakt se světem mimo zdi domova jí zprostředkovávala prakticky jen paní Tichavská. Dělo jí radost, když viděla, jak radostně ji vítá, že se těší na další setkání a plánuje, co spolu budou podnikat.

„Návštěvy v Korýtku se na čtyři roky staly pravidelnou součástí mého života vedle práce v domácnosti, na zahrádce, kontaktu s členy rodiny a třeba kurzů němčiny.“ Nyní už paní Tichavská nemá na dobrovolnickou činnost dost sil. Nejen ona, ale i senioři, kteří se cítí osamělí, by uvítali společnost dobrovolníka, čekají, zda se najdou další lidé ochotní podělit se o hodinu svého volného času týdně.

Pokud Vám není lhostejná osamělost seniorů, kteří dost možná bydlí někde v okolí, jste otevření novým zkušenostem, rádi si povídáte nebo nasloucháte a zkrátka cítíte, že ještě nepatříte do starého železa, zkuste dobrovolnickou činnost. Pravidelné návštěvy u seniora, kterému se nedostává společnosti, jsou nejen užitečné a naplňující, ale mohou vám přinést dobrý pocit ze smysluplné a příjemné stráveného času. Dobrovolníci často uvádějí, že jejich vlastní obohacení je větší než ta trocha energie, kterou je návštěva stála. Každý, kdo o dobrovolnictví uvažuje, může přijít kteroukoli 1. středu v měsíci mezi 10 a 17 hodinou do Dobrovolnického centra ADRA v Ostravě-Martinově na Martinovské ulici 164 (v blízkosti zastávky MHD Dílny DP Ostrava). Na základě vašich možností a představ se domluvíme na návštěvách u seniora v domácnosti, v domově pro seniory, nebo třeba i u dětí v nemocnicích. Podrobnější informace je možno získat také na telefonním čísle 605 784 584 nebo www.adraostrava.cz.

Helena Mrázková, Věra Šmajstrlová

V průběhu loňského roku četli preventisté Policie ČR na území moravskoslezského kraje z publikace moravskoslezské policie s názvem „**Černá kronika aneb ze soudních síní**“. Tímto způsobem připomínali základní zásady bezpečného chování. Seniori jsou cílovou skupinou, která je ohrožena trestnou činností.

Kniha obsahuje příběhy zachycující nejčastější nebo nejzávažnější páchané trestné činy na seniorech (např. podvod s legendou vnuk, krádež či loupež, případ domácího násilí i rizikovou situaci v dopravě atd.). Případ je vždy ukončen poučením, jak se v takové situaci zachovat, eventuálně se jí vyhnout. Právě generace seniorů vzpomíná na rubriky „Černé kroniky“, které v minulosti informovaly o trestných činech. Zvolený děj jednotlivých povídek, mající většinou dohru v soudní síni, je inspirován zpravidla skutečnými příběhy. A vzhledem k cílovému čtenáři byla publikace doplněna také o křížovky. My vám některé příběhy z knihy přibližujeme. Do jednoho příběhu z knihy „**Černá kronika aneb ze soudních síní**“ se teď pojděte začít:

Kterak seniori internet užívali

„Ahoj Honzo, kam chvátáš?“ zeptal se soudce Přemysl. Policista Jan Moudrý totiž zrovna míjel zahradu jejich domu. „Ahoj Přemku, právě mi skončila směna, jdu na služebnu a pak asi za dvě hodiny na trénink“, vysvětlil policista. Oba muži se poznali před lety při trénincích bojového umění.

Tak jestli máš nyní chvíli čas, nechceš zajít na čaj?“ pozval jej Přemysl dále. „Proč ne?“ opáčil Honza a za chvíli už oba spokojeně na zahradě pod pergolou mezi keři obsypanými květy popíjeli z kamenných hrnků kouřící nápoj. „Dlouho jsem tě neviděl, nějaké novinky nebo zajímavosti?“ zeptal se Honza Přemysla. „Teď jsem měl docela zajímavý případ“, odpověděl soudce. „Obžalovaný na internetu prostřednictvím e-shopu si nejprve zboží nechal zaplatit. Lidem však poštou místo jejich objednané věci poslal něco jiného. Kupující to zjistil až po rozbalení balíčku. Nápadné to nebylo, protože většinou měla zaslaná věc i stejnou hmotnost jako objednané zboží. Samozřejmě měla ale mnohem menší hodnotu,“ doplnil Přemysl.

„A jelikož obžalovaný nabízel velmi dobré ceny, napálit se nechali mladší i starší nakupující. Nikoho nenapadlo si serióznost internetového obchodu nejprve ověřit třeba u jiných zákazníků,“ pokračoval soudce dále. „Někdy to sice vyžaduje trochu hledání na internetu. Myslím si ale, že se to nesmí podcenit, zejména když někde nakupují poprvé,“ zakončil myšlenku Přemysl.

„Byl jsem docela překvapen množstvím poškozených starších lidí. Nemyslel jsem si, že tolik důchodců užívá internet a nakupuje jeho prostřednictvím,“ přiblížil soudce své úvahy naslouchajícímu Janovi. „Však si ještě pamatuji, co mi to dalo práce, než jsem vysvětlil své mamince, jak se vlastně užívá počítač a co je to internet,“ s úsměvem zavzpomínal Přemysl.

„Máš pravdu,“ souhlasil policista. „Podobných případů přibývá. Možná i díky tomu, že seniori objevili kouzlo internetu?“ přemítal tentokrát nahlas Jan Moudrý. „Řešili jsme přece případ staré paní, která do emailu bez zábran napsala všechny své osobní údaje včetně čísla občanského průkazu a rodného čísla. Informace pak zaslala pachateli, zcela neznámému člověku, který je pak využil při svých transakcích!“ pokyvoval policista hlavou.

„Nedávno jsme odhalili skupinu pachatelů vydávajících se za exekutory a advokáty. Psali důchodcům emaily, aby získali jejich peníze,“ doplnil výčet trestných činů Honza a pokračoval: „Pamatuji ale také situaci, kdy důchodce dostal email, že dluží firmě peníze za objednané zboží. Senior sice zareagoval a napsal, že nic nedluží. Nicméně firma mu začala vyhrožovat soudem, a tak raději částku, sice menší, zaplatil. Báł se prý problémů a vysvětloval mi obavy z případné exekuce na důchod,“ dodal policista k výčtu činů poslední doby a napil se z hrnku.

„To máš tak Honzo, staří lidé se hůř brání podobným praktikám,“ chápavě odpověděl Přemysl. „Podobný email jsem dostal i já a řeknu ti, že také mi nebylo dvakrát dobře. Horečnatě jsem vzpomínal, jestli jsem opravdu nezapomněl něco zaplatit. Dokonce i faktura v zaslaném emailu byla na mé jméno!“ rozvážně pronesl Přemysl.

Z preventivního projektu "Poldík Webík 2.0 aneb lapení sítí"

„Moc se mi líbí váš policejní preventivní projekt pro starší uživatele počítačů. Vyprávěla mi o něm moje přísedící,“ usmál se Přemysl. „Přišla i nadšená z vašich besed a doslova na mě chrlila své postřehy. Nikdo se tam seniorům nesměje, že něčemu nerozumí. Naopak jim policisté trpělivě vysvětlovali nástrahy internetu a žádný dotaz nezůstal bez odpovědi,“ pokyvoval hlavou soudce a hovořil dále: „Je nezbytné seniorům vysvětlovat nebezpečí. Většina z těchto uživatelů, mnohdy v důchodovém věku, si totiž myslí, že pokud sedí doma u svého počítače nebo notebooku, nemůže se jim nic stát. Opak je však pravdou,“ vážně dodal soudce. „Stále je dobré mít na zřeteli, budou-li cokoli psát do počítače, aby vždy počítali i s tím, že se k těmto údajům zkrátka mohou dostat i lidé nepoctiví. Pamětní toho by pak měli seniori přistupovat k tomu, co vlastně počítači svěří,“ uzavřel Přemysl.

„To mi povídej,“ pousmál se policista Jan. „Inspirací naší prevence pro seniory nám byl případ babičky, která velmi čile komunikovala na facebooku s kamarádkami. A tak se samozřejmě nezapomněla kamarádkám svěřit se svou čtrnáctidenní dovolenou. Jenže v těch předchozích příspěvcích kamarádkám napsala, kde teď bydlí a že své peníze ukrýla na skutečně bezpečném místě,“ vyprávěl policista událost, kterou napsal život.

„A pak už jen plakala. Přijeli jsme do jejího prázdného bytu, z něhož zloději odnesli vše cenné, včetně těch původně schovaných peněz,“ dodal policista a pokračoval: „I pomocí podobných případů vysvětlujeme seniorům na besedách kurzu, který se jmenuje Poldík Webík aneb lapení sítí, jak se bezpečně chovat na internetu.“ Honza se podíval na hodinky a vyděsil se: „Jejda, to už je hodin. Budu muset běžet.“ Policista poděkoval za čaj a zvedl se k odchodu.

„Právě. Seniori musí pochopit, že byť jsou sami v bezpečí svého bytu u počítače, i tehdy musí být ostražití. A že by měli přemýšlet,“ ukončil jejich úvahy Přemysl. „Děkovat nemáš zač. A stav se zase někdy!“ pravil, podáváje Honzovi ruku na rozloučenou.

POMŮCKA: ALAN, JA, MOB, OM, TI, UR	TEN IONEN	OBVAZOVÁ POTŘEBA		USEKNOUT	SPOJKA		ČÁSTI ÚST	INICIÁLY HERCE VETČÉHO	3. DÍL TAJENKY	MORŠTÍ KORÝŠI
SIBÍŘSKÁ ŘEKA			JIŽ BĚS			HUDEBNÍ ŽÁNŘ				
1. DÍL TAJENKY						ŽIVOČICH ČÍN. LITER. SOUDCE				
CIZÍ MUŽSKÉ JMÉNO					TVOJE OSOBA CITOSLOVCE ODPORU			ZN. KILO- AMPERU MĚSÍČNÍ MOŘE		
	ZÁVĚT ZASTAR.	SEVERSKÁ ZVÍRATA 2. DÍL TAJENKY					NEUKÁZNĚ- NÝ DAV KNIŽNĚ VYZÝVAVÉ			
PORÁŽKA V BOXU ZKR.			SUMERSKÉ MĚSTO HEYERDA- HLŮV ČLUN			BEZ OSTATNÍCH JOSEF DOMÁCKY				
ŠKOLNÍ SNAŽIVEC HOVOR.					STÁT JIŽNÍ AMERIKY HOŘKÉ NÁPOJE					PRÁVO VOLBY
NÁZEV AU- TOBAZARU				DĚTSKÁ HRA TAHLE						
INICIÁLY BÝVALÉHO HOKEJISTY TIKALA			ODHADY HUDEBNÍ ZNAČKY					DOPRAVNÍ PODNIK ZKR. DŮVĚRA		
SLOVENSKÉ MĚSTO							PŘEDMĚT CHEM. ZN. MĚDI			
	HUDEBNÍ ZNAČKA BLAHO					METY KELT				
ŘEŠETO					DUCHOVNÍ VŮDCE LISTNATÝ STROM					JINAM NÁŘEČ.
TEXTILNÍ PLODINY				NĚMECKÝ SOUHLAS EKONOM. MAGAZÍN			CITOSLOVCE POCHOPENÍ HOVOR. OSOBNOST			
KANCELÁŘ- SKÁ ZKRATKA			PŘÍJEMNÉ INICIÁLY HUDEBNÍKA TALICHA					NÁZEV HLÁSKY N INIC. HER. ČUŘIKOVÉ		
ČÁST BYLINY						ŽENSKÉ JMÉNO LATINSKÉHO PŮVODU				
SYMBOL INDIÁNŮ						OTÁZKA 6. PÁDU				

TAJENKA: Budte opatrní na to, co komu sdělujete

Poučení Přemysla Spravedlivého:

Pamatujte si tento rozhovor policisty se soudcem, když sedáte ke svému počítači. Počítač a internet jsou skvělé věci a nabízejí neřebyřné možnosti. Musíte ale přemýšlet při jejich používání. Nikdy na internetu, a to ani svým blízkým či kamarádům, nesdělujte žádné vaše osobní údaje, pokud si nejste jisti, že se k nim nikdo další nemůže dostat. Nesvěřujte informace, kam se zrovna chystáte, nebo že jste právě sami doma. Neotevírejte emaily, jejichž odesílatele neznáte, a raději je bez přečtení smažte. Pokud si s něčím nejste jisti, nebojte se zeptat lidí, kterým věříte, nebo které považujete za odborníky. Určitě vám rádi pomohou a vy se něčemu případně i přiučíte. Nebojte se navštívit i nějaký počítačový kurz určený seniorům a možná poznáte, co všechno vám vlastně internet může nabídnout.

Důležitá telefonní čísla:

112 - Jednotné evropské číslo tísňového volání
158 - Policie ČR
156 - Městská policie
150 - Hasiči

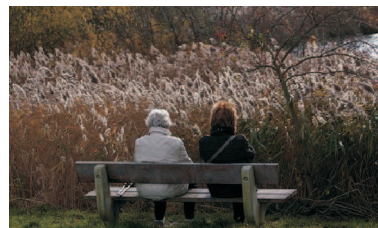
155 - Záchraná služba

596 618 908, 737 267 939 Linka důvěry - psychologická podpora v akutních krizových situacích
596 110 882-5, 732 957 193 Krizové centrum Ostrava - pomoc lidem v krizové životní situaci a psychické tísni

Více jak 52 % Čechů se obává stáří. 44 % se setkal s diskriminací kvůli věku.

Drtivá většina Čechů (87 %) vidí seniory pozitivně jako obohacení společnosti, myslí si ale, že jsou nespokojení a většinou finančně nezajištěni. Přitom většina seniorů vnímá své stáří pozitivně. 40 % si důchod užívá a 29 % se cítí stejně jako v mladším věku. Více jak polovina respondentů neví, na koho se obrátit, když potřebuje pomoci řešit problémy týkající se stáří - tedy zdravotní a sociální pomoc a poradenství, vyplývá z aktuálního průzkumu poradenského portálu Sue Ryder Neztratitsevestari.cz.

Více jak 52 % lidí, kteří jsou nyní v neseniorském věku, se dle průzkumu svého stáří obává. 45 % tuto otázku neřeší a pouze necelá 3 % se na důchod těší. Přitom většina seniorů vnímá své stáří pozitivně. 40 % si důchod užívá, 29 % se cítí stejně jako v mladším věku, ale 24 % seniorů se necítí ve svém věku dobře a obává se budoucnosti. Více jak 44 % se setkal s nějakou formou diskriminace kvůli věku.

„Důležitým signálem pro společnost také je, že přes 56 % respondentů neví, na koho se obrátit, když potřebují pomoci řešit problémy týkající se stáří - tedy zdravotní a sociální pomoc a poradenství. To je jeden z důvodů, proč jsme zprovoznili poradenský portál Neztratitsevestari.cz, kde senioři i jejich rodiny najdou informace týkající se stáří, aktuální novinky i rady profesionálů, které pomohou při řešení životních situací,“ říká Denisa Ratajová, Sue Ryder.

Pouze 13 % Čechů vnímá seniory negativně jako přítěž. Většina (87 %) si cení jejich zkušeností a považuje je za obohacení společnosti. Celých 68 % si ale myslí, že senioři jsou většinou nespokojení a 74 % je toho názoru, že jsou většinou finančně nezajištěni.

Myslíte si, že jsou senioři pro společnost spíše:

Obohacením, předávají cenné zkušenosti	Přítěží, musíme se o ně starat
87,46%	12,54%

Jací si myslíte, že jsou senioři v ČR?

Spokojení	Spíše spokojení	Nespokojení	Spíše nespokojení
3,30%	28,96%	36,05%	31,68%

Myslíte si, že jsou senioři v ČR (dostatečně) finančně zajištěni?

Ano	Většina ano	Ne	Většina ne
3,11%	22,50%	36,01%	38,39%

Kdo by se měl hlavně starat o finanční zajištění seniorů?

Každý by se měl postarat sám o sebe	Postarat by se měla jejich rodina	Postarat by se měl stát	Postarat by se měly neziskové org.
6,11%	18,76%	73,28%	1,36%

Kdo by se měl hlavně starat o sociální a zdravotní zajištění seniorů?

Každý by se měl postarat sám o sebe	Postarat by se měla jejich rodina	Postarat by se měl stát	Postarat by se měly neziskové org.
3,94%	15,35%	78,67%	2,04%

Víte, na koho se obrátit, když potřebujete pomoci řešit problémy týkající se stáří / když hledáte zdravotní a sociální pomoc a poradenství?

Ano	Ne
43,78%	56,22%

„O finanční zajištění seniorů by se dle většiny dotázaných (73 %) měl postarat stát, dle názoru 19 % by finance měla zajistit rodina, 6 % si myslí, že by se měl každý postarat sám o sebe. Dle názoru většiny (79 %) by se měl stát postarat i o sociální a zdravotní standard seniorů. 19 % Čechů je toho názoru, že by se v tomto ohledu měla postarat o seniory rodina a 4 % si myslí, že by se měl postarat každý sám o sebe,“ říká Tomáš Kučera ze společnosti Rondo Data, která průzkum realizovala.

Za největší hodnotu seniorů a stáří považují Češi zkušenosti (74 %) a moudrost (13 %). Pouze 4 % si myslí, že nemá žádnou hodnotu.

Průzkum na vzorku 3000 respondentů realizovala společnost Rondo Data, která se zaměřuje na průzkumy veřejného mínění a výzkumy trhu.

Přítěží, musíme se o ně starat

Byli jste někdy svědky nebo jste se osobně setkali s diskriminací seniorů kvůli věku?

Ano	Ne
44,41%	55,59%

Co si myslíte, že nejvíce ovlivňuje obraz seniorů v naší společnosti?

Vlastní zkušenost každého člověka se stářím a seniory	Rodinné prostředí a výchova	Média (internet, televize, rádio, tisk...)
33,62%	24,83%	28,96%
Politici	Neziskové organizace	Soukromý sektor, firmy
10,64%	0,37%	1,12%

Co si myslíte, že je největší hodnotou seniorů a stáří?

Moudrost	Zkušenosti	Nadhled	Nemá podle mne žádnou hodnotu
13,07%	74,39%	8,02%	4,52%

Jak identifikujete stáří, kdo je podle vás starý člověk?

Ten, kdo starý vypadá (šedivé vlasy, vrásky)	Ten, kdo se starý cítí	Ten, kdo dosáhl seniorského nebo důchodového věku
9,33%	35,08%	55,59%

Jaký máte pocit ze svého budoucího stáří? (nesenior)

Těším se	Obávám se	Nevím, neřeším to
2,52%	52,10%	45,38%

Jak se cítíte jako senior? (odpovědi seniorů)

Užívám si to	Necítím se dobře/ Obávám se budoucnosti	Cítím se stejně jako v mladším věku	Cítím se mizerně, ještě starší, než je můj skutečný věk
40,00%	23,64%	29,09%	7,27%

Asi nejsem duševně zdrav

V poslední době mám velké obavy o svoje duševní zdraví. Dokonce si chvílemi myslím, že nejsem normální. Tento pocit pramení z poznání, že oproti ostatním normálním lidem, a předpokládám, že lidé kolem mě jsou normální, neboť nežiji ani ve specializovaném ústavu v Kosmonosích či Bohnicích ani v bájném Kocourkově, že v hromadných sdělovacích prostředcích není něco v pořádku. Zatímco všichni moji známí, členové rodiny, lidé v našem městě a dá se říci, celý národ hltají informace z televizních obrazovek, z časopisů, novin, plakátů a billboardů, já se na ně dívám skepticky, bez nadšení, chmurně, ba dokonce zoufale. Především se to týká reklam.

Dovolte, abych pro ilustraci svého klinického duševního rozpoložení uvedl několik konkrétních příkladů:

1. Pohledná, hezky ustrojená a inteligentně vyhlížející maminka dává na obrazovce svým okouzlujícím dětem pamlsek a zasněženě vykládá, že je v něm skvělá a zaručeně zdravá čokoláda a sklenice mléka. „Inu, proč ne, pro svačinku na výletě to nemusí být k zahození,“ myslím si a onu vychvalovanou tyčinku si kupuji. Jaké bylo ale moje překvapení - žádná sklenice, natož pak plná mléka, se v aluminiovém, barevně potištěném obalu nenacházela, jen dvoubarevná přeslazená hmota, po níž se ubohým dětem zcela jistě kazí zuby.

2. Krásná „dvacítka“ se usmívá z obrazovky, natírá si obličej krémem a tvrdí, že stoprocentně a během čtyřiašesticeti hodin funguje proti vráskám. Kupuji tedy onen krém za pět stovek, aby si moje šedesátiletá manželka vyhladila tvář. Po třech týdnech, zatímco v ozdobné skleněné dózičce, obrazně řečeno, se z oné pětistovky krčilo jen pár haléřů, na tvářích mé ženy zůstaly vrásky beze změn.

3. Z tvrzení reklam na desítky různých intimek, tampónů a vložek s křídélky, krajovým designem, heřmánkem a dalšími příchutěmi jsem nabyt dojmu, že bez nich je život nemyslitelný, neplnohodnotný, zkrátka nestojí za nic.

Třeba mi někdo poradí, ale já jsem doposud nezjistil, jak by můj život obohatily.

4. Reklamy na pivo jsou vytvořeny tak rozmanitě a výmluvně, že snad není nikdo, kdo by odolal. Ani já ne, ačkoliv pivo nepiji. Jeden z výrobců totiž v reklamě tvrdí, že s jejich pivem je o stupeň lepší zábava. Protože se rád bavím, koupil jsem si basu oněch piv. Strávil jsem s nimi večer a musím bohužel konstatovat, že jsem se vůbec nebavil.

5. Už deset, možná dvacet let - utíká to neskutečně, slyším, že nové prostředky na mytí nádobí jsou koncentrovanější a účinnější. Kdyby tomu tak skutečně bylo,

už by se dávno musely prodávat nikoli v lahvích, ale v kostkách o tvrdosti diamantu a jejich použitím by slézala z porcelánových talířů glazura a z hrnců smalt. Navíc veskrze sympatická hospodyňka v televizní studiové kuchyni vezme houbičku navlhčenou několika kapkami onoho kouzelného prostředku a z pekáče či pánve se silně zapečenými usazeninami tuku udělá jedním lehounkým setřením opět se lesknoucí nádobí. Zkusil jsem to mnohokrát. Zřejmě jsem ničemnej, neboť já musel svoje kastroly drhnout drátěnkou a pískem, a to i když jsem na ně vylił čtvrt lahve inzerovaného koncentrovaného a účinnějšího prostředku.

* * *

To je jen několik málo příkladů zapříčiňujících mé duševní rozpolcení.

Rozhodl jsem se navštívit odborníka, který by mi poradil, jak se svých paranoidních stavů zbavit. Telefonicky jsem si dohodl návštěvu a následující den zazvonil u dveří s cedulkou MUDr. PhDr. Arnošt Kodýtek, MBA, Ph.D. Otevřela mi blondýna jako vystřižená z reklamy na jogurty a pozvala mne dál. Vešel jsem do předsíně. Otevřenými dveřmi jsem nahlédl do velké psychoterapeutovy pracovny. Seděl v pohodlném křesle ze známého obchodního řetězce a jeho oči se vpíjely do obrovské plazmové obrazovky, na níž ve Full HD rozlišení na módní přehlídce mladý muž vytahuje z pod saka plastovou láhev s barevnou etiketou a tvrdí, že modelčiny rudé šaty byly vyprány právě touto značkou pracího prostředku.

Práskl jsem dveřmi a zbaběle utekl. Cestou domů jsem si koupil v železářství obyčejnou sekýru, na kterou jsem nikdy neviděl žádnou reklamu. Doufám, že na kousičky rozsekaná televize bude tím pravým lékem na můj problém.

Jan Řehounek

Čtvrtletník aktualit a zajímavostí nejen ze života seniorů. Vydává Společnost senior, z. s.

Zodpovědný redaktor: Ing. Ludmila Holubová
Redakční rada: MUDr. Hugo Přibyl, Ph.D., Marie Kalinová,
Ing. Jiří Muladi, Hana Kuchařová, Eva Mudrová.

Neprodejně. Registrační značka MK ČR E 14221
Adresa redakce: Společnost senior, z. s. Na Jízdárně 18,
702 00 Moravská Ostrava IČ 265 95 982
Tel.: 724 276 672 ; 728 466 105

e-mail: info@seniortip.cz

www.seniortip.cz

Paměť ostravských domů - Dům, Poštovní 10/čp. 1118 Opět cihla na ulici, v níž pošta ještě nestála

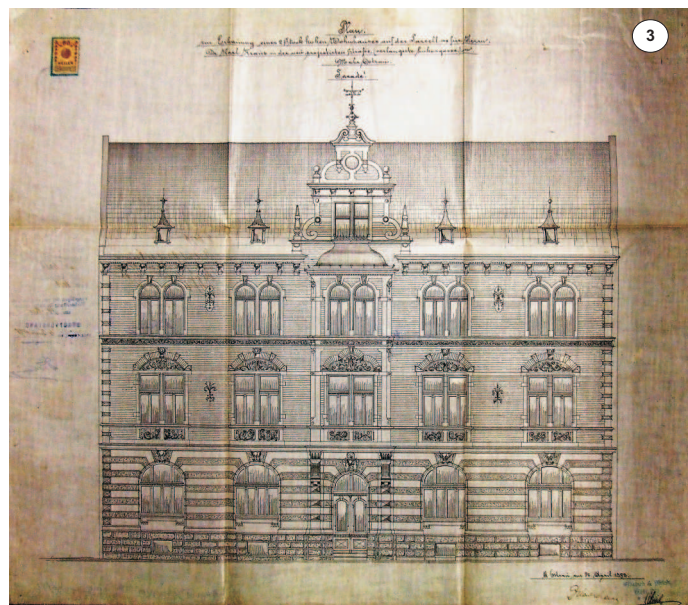
O cihlovém domě ostravských lékařů na Sokolské ulici jsme si četli minule. Jak byl tento pohledný materiál v „surové“ neomítnuté, tj. režné, podobě oblíbený, se můžeme přesvědčit na soukromých i veřejných stavbách z přelomu 19. a 20. století, a to nejen v rozvíjející se Ostravě.

V Ostravě dominuje na dnešní Českoobraské ul. evangelický Kristův kostel (1905-1907, vídeňští architekti Karl Troll a Ludwig Fajgl), cihlové kostely se budovaly v Bohumíně nebo v Opavě, stejně jako v širším Slezsku. Oblibu materiálu podpořila i móda historismu v architektuře, sahající daleko na sever Evropy do pozdní renesance, eventuálně manýrismu. V místě hrála však roli i prostá ekonomická skutečnost: v blízkém dosahu, na Hlučínsku, prosperovalo několik cihelen, které produkovaly i velmi kvalitní ostře pálené cihly - „zvonivky“. Z jejich snadné dostupnosti těžila i snaha po nápadném výrazu soukromého domu, jehož výstavba náleží k počátkům urbanistického formování centra Moravské Ostravy.

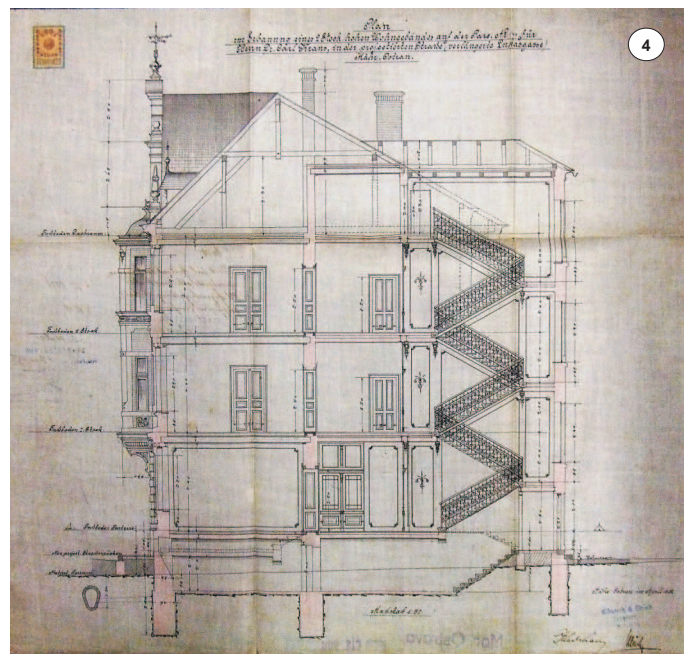
V květnu roku 1898 žádal ostravský advokát Dr. Karl Kraus stavební úřad o povolení ke stavbě dvoupatrového domu podle předložených plánů s detailním popisem stavební hmoty vzhledem ke stávající ulici. Připravený projekt na jeden z Krausových domů byl dílem renomovaných ostravských stavitelů. Stavební firma Alois Mihatsch & Hans Ulrich rozvrhla interiéry v téměř symetrické dispozici, kde se podle základní osy kolmé k dnešní Poštovní ulici nacházely totožně rozložené byty. V oné ose je situováno přístupové schodiště, patra pak propojují schodiště ve vystupujícím zadním traktu domu. V originálních plánech je dopodrobna zachyceno hlavní průčelí. Stavitelé si vskutku dali záležet především na jeho výzdobě. V přízemí probíhá mezi širokými obloukovými okny a vchodem pásová rustika, do níž jsou nad okenními oblouky zasazeny plastické klenáky. První patro má téměř podobu palácového piana nobile („vznešené“, luxusní pohledové partie) se zdvojenými okny se segmentovým završením a dekorativně zpracovanými suprafenestrami (t.j. výplněmi v obloucích nad překladem); druhé patro má rovněž sdružená okna, tentokrát s jednodušším půlobloukovým zakončením. Patra odděluje průběžná římsa s propojenými plastickými kotouči a římsa korunní s výrazným zubofézem je posazena na konzolách s dívčími hlavami. Osu domu zdůrazňuje patrový arkýř korunovaný dekorativním štítem s náznakem volut, nápadnou římsou a obelisky.

Celé průčelí tak nabírá historizující podobu s prvky propůjčenými z renesance a manýrismu. Maně se nám mohou vybavit třeba domy v bohatých hanzovních městech v Německu.

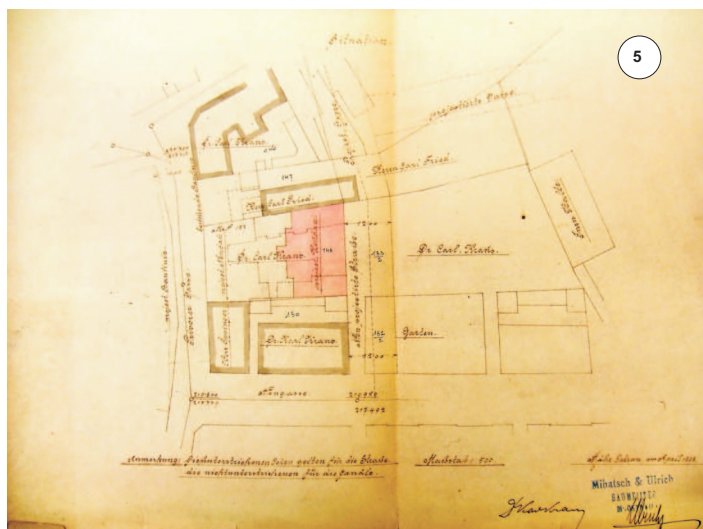
Majiteli domu, který vlastnil i další přilehlé parcely v budoucí Poštovní ulici, nepochybně záleželo na této vizitce jeho jména. Sám jako úspěšný advokát byl synem stavitele a majitele realit Josefa Krause, jenž vybudoval v 70. letech 19. století dělnickou kolonii mezi dnešními ulicemi Nádražní, Českoobraskou, S. K. Neumannna, Mlýnskou a Chelčického. Na počátku 20. století již tuto hygienicky nevyhovující zástavbu nechalo město zbourat a Dr. K. Kraus v letech 1910-1911 investoval do souboru nových jednadvaceti domů, v nichž se bydlí dodnes. Ve stejné době si nechal postavit také reprezentativní vilu na Nádražní ulici, na níž se opět podílel jako jeden z autorů Hans Ulrich.

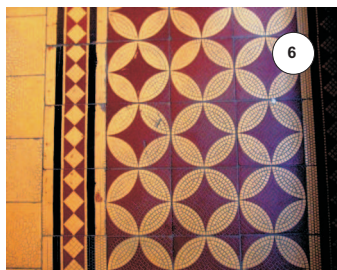
ZAJÍMAVOSTI

POZVÁNKA

Ale vraťme se ještě ke Krausovu domu na Poštovní. Stál totiž na počátku budování pozdější ulice, již dala jméno teprve pošta vybudovaná na konci prvního desetiletí 20. stol.

Krausův dům měl ještě původní adresu na ulici Lukášově, která právě - navazujíc tzv. Kuří rynek - tvořila část budoucí ulice Poštovní (Postgasse). Dnešní ulice Čs. legií, do níž Lukášova ústila, se do roku 1919 jmenovala Nová (Neugasse), za první republiky Českých legií, v roce 1939 se přejmenovala na Mussoliniho, po válce se označení poopravilo na Čsl. legií, v roce 1979 se přejmenovala na Pabla Nerudy a dnešní pojmenování se datuje od roku 1990.

Krausův dům koupila ve 20. letech Zemská životní pojišťovna a na drobnějších adaptacích pro nového majitele se podíleli významní prvorepublikoví stavitelé Kolář a Rubý.

Po vážném poškození za druhé světové války a rozsáhlých opravách si dům přesto zachoval svou původní tvář. Ač jej dnes převyšuje pozdější zástavba, do jeho rodného listu se zapsal také počátek jednoho z klíčových urbanistických míst Moravské Ostravy. Deska s portréty manželů Zory Rozsypalové a Františka Šece připomíná, že v domě žila skoro půlstoletí dvojice z nejvýraznějších hereckých osobností.

PhDr. Marie Šťastná, Ph.D.

Popis snímků:

1. Dnešní podoba domu odpovídá původnímu autorskému návrhu.
2. Detail průčelí.
3. Průčelí domu, původní nárys firmy Mihatsch a Ulrich.
4. Příčný řez domem s vyznačeným schodištěm spojujícím podlaží.
5. Situace počáteční zástavby na Lukášově ulici.
6. Detail původní dlažby v mezipatře.

Orientační běh

aneb chuť a odhodlání něco nového zkusit

Sdružení seniorů ČD Ostrava hl.n. připravuje pro své členy vždy na jaře a nebo na podzim sportovně poznávací akce formou - orientačního běhu/pochodu. Tato aktivita inspirovala Koordinační centrum seniorů Ostrava, které se rozhodlo ve spolupráci se sdružením seniorů zorganizovat takovou akci pro všechny seniory z Ostravy a okolí. Orientační pochod/běh (v několika kategoriích podle kondice) stejně jako vloni se bude konat v areálu Bělského lesa. Orientační mapy trať v zalesněném porostu připravil ing. Josef Juřeník a jeho kolegové ze Sportovního klubu orientačního běhu, kteří mají s touto aktivitou dlouhodobé zkušenosti. Není se čeho obávat, před zahájením pochodu podají organizátoři instruktáž k pravidlům čtení mapy a přiblíží jednotlivé značky používané v orientační mapě, kterou každý účastník obdrží. Věříme, že tato aktivita opět osloví hodně seniorů, a že si na akci nejen protáhnou tělo ale, že se i pobaví ve společnosti ostatních při malém posezení.

Datum konání: čtvrtek 3. října

Místo akce: areál Bělského lesa (jižní část MO Ostrava-Jih)

Shromaždiště: areál Ostravských městských lesů a zeleně (OMLaZ), s.r.o., sídlo ředitelství jejich společnosti.

Dostupnost: autobusy MHD na zastávku „Náměstí SNP“ nebo zastávku „Hotel Bělský les“ (známou jako Helbich) a odtud pěšky asi 700 metrů.

Startovat mohou jednotlivci, dvojice i skupinky vždy ve stanovenou celou minutu s určenými časovými rozestupy od předchozího účastníka své kategorie. Po absolvování tras všemi zúčastněnými se provede vyhodnocení soutěže ve všech kategoriích s vyhlášením nejlepších na 1. až 3. místě s předáním drobných věcných cen a diplomů.

Prezentace účastníků: 8:45 - 9:30 hod. Názorný výklad a instruktáž účastníků: 9:30 - 9:50 hod.

Terén: příměstský les protkaný sítí komunikací (silnice, zpevněné i nezpevněné chodníky a lesní cesty a pěšiny); místy jsou stopy po těžbě dřeva, jsou zde paseky a oplocenky.

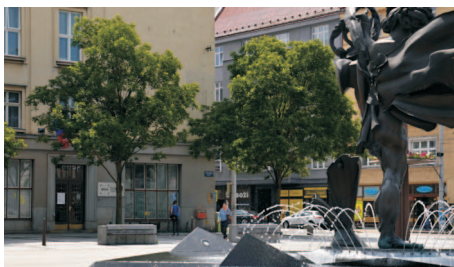
Co bude potřebovat účastník akce: chuť a odhodlání něco nového zkusit, mapu pro OB (tu dostane na startu), startovní průkaz (ten obdrží při prezentaci), les (ten na nás čeká), oblečení vhodné na vycházku lesem a boty spíše starší.

Přihlášku e-mailem nebo SMS zprávou na kontakt: (tel. 602 785 092, e mail: jurenik@volny.cz) do 30.9.2019 s uvedením Jména a příjmení, názvem organizace seniorů. Přihlásit se lze případně i v den závodu. Na všechny odhodlané a zvědavé, toužící po pohybu spojeného s hledáním kontrol se těší

Josef Juřeník s přáteli ze SK OB Ostrava, člen výboru Sdružení seniorů při ČD OSŽ Ostrava a Koordinační centrum seniorů Ostrava, z.s.

Do knihovny za zábavou i poučením

Moravskoslezskou vědeckou knihovnu v Ostravě najdete v budově Nové radnice na Prokešově náměstí, tedy v samotném centru Ostravy. Knihovna disponuje fondem přesahujícím 1,2 milionu svazků. ▼

Nenabízí jen knihy (odborné i beletrii), ale vlastní i více než 4000 titulů novin a časopisů, přičemž více než 1000 titulů si může čtenář zapůjčit a přečíst přímo v čítárně. Zde najde také různé současné technické vymoženosti, např. může využít kamerovou lupu a potřebnou informaci si zvětšit až 75x anebo použít samoobslužný knižní skener a uložit si zajímavý článek či informaci z knihy na vlastní přenosné médium (např. USB flash disk), případně poslat e-mailem.

Jenský kodex, faksimile

Milovníky historie zaujme možnost prohlédnout si faksimile významných historických rukopisů, například Gutenbergovu bibli, Jenský kodex, Velislavovu bibli, Herbář Pietra Andrea Mattioliho a další. Potěší i možnost nahlédnout do kompletního vydání Ottova slovníku naučného. Díky Digitální knihovně nabízí profesionálním i amatérským badatelům v digitální podobě vzácné a žádané adresáře, almanachy či regionální noviny.

Do knihovny si můžete přijít zahrát i deskové hry. V nabídce jich je více než 280. Kromě zábavy si budete při hře tříbit mozkové buňky a třeba se i něco zajímavého dozvíte.

Knihovna organizuje také výstavy a přednášky. V rámci pravidelných "Knihovnických střed" se na podzim můžete těšit na spisovatele a záhodologa Arnošta Vašíčka, režiséra Radovana Lipuse či sběratele hlavolamů Dušana Lederera.

Spisovatelka Alena Mornštajnová ve vědecké knihovně

Velmi oblíbené jsou vzdělávací aktivity vědecké knihovny. Od října nabízí kromě osvědčených klubů jako např. mozkového joggingu, poslechového klubu Oldies či cestovatelského zcela nově klub německého filmu, tvůrčího psaní a kurzy trénování paměti. Pravidelně probíhají také

kurzy informační gramotnosti, ten říjnový je zaměřen na digitální fotoaparát a úpravu fotografií. Ve virtuální U3V se její účastníci zaměří na genealogii.

Exkurze Klubu techniků do firmy ArcelorMittal

Na závěr přijmete pozvání na několik významných akcí. Třetí ročník Festivalu ostravských knihoven se bude konat 1. 10. a vy během něj můžete navštívit 8 různých knihoven, v nichž je připraven bohatý program a spousta zábavy a odměn. Tvář letošního ročníku se stal nejznámější bývalý knihovník Jaromír Nohavica. V listopadu jste zváni k Sametovému putování, v průběhu kterého můžete navštívit výstavu o roce 1989 připravenou s využitím dobového tisku. Ostravští kronikáři Martin Juřica a Petr Lexa Přendík přiblíží na svých přednáškách průběh Sametové revoluce v Ostravě a její vliv na další život v našem městě. Více zjistíte přímo ve vědecké knihovně či na webových stránkách www.svkos.cz.

Ať už si k návštěvě knihovny vyberete jakoukoliv příležitost, těšíme se na vás!

Marcela Stehlíková, MSVK v Ostravě

Nabídka časopisů v Moravskoslezské vědecké knihovně v Ostravě